

Delineatio historica Fratrum Minorum provinciae Germaniae Inferioris a Geusiis in odium fidei crudeliter occisorum

<https://hdl.handle.net/1874/242015>

108

Vak 95

WRT

Richard Versteganus, auteur

C'est l'auteur de ce livre Recop. Martyrum Christi. - Tous nos biographies nationaux font naître Richard Verstegen à Anvers. (Verhaer, Jappens, S. Van Ee, Tripsius Antwerp, 1655.) Peugot mème, sous D. Wey, De Bruyn, Willens. C'est une erreur. - Dans la préface de son second ouvrage: Rerum of decaying intelligentie R. Verstegen, nous donne lui-même des détails sur son origine. Son grand père Egidius Roland Verstegen originaire d'une bonne famille de Gueldre, s'était réfugié en Angleterre par suite des guerres intestines, vers l'an 1509, (vers la fin du règne de Henri VII,) qui s'établit à Londres, s'y maria, et mourut peu de temps après, laissant un fils de 9 mois, qui fut le père de Richard, tel que fit des progrès rapides dans ses études, et se distingua à l'Université d'Oxford. Vers ce temps la reine Elisabeth poursuivait la Religion catholique, par des ruses, des astuces, et chicanes que elle sut déployer. au mois d'avril 1581, venant de ces idées forma toutes les écoles des Universités à déclarer par serment, & ils reconnaissent où soupçonnaient quelqu'un de leurs camarades de professer ou siéchir la Religion catholique. Vers cette époque Verstegen sortit d'Angleterre pour l'Université d'Oxford, ne voulant pas prendre ses degrés au priap de la Serment. Il s'y maria en entretiens, et la fut avec sa femme qui il fit le chemin de l'océan, & vint se fixer à Amiens, probablement vers 1586. Il y publia un ouvrage devenu célèbre et qui fut comme le cri de vengeance du prosrit. le fameux Historiam crudelitatum Hocatiorum nostri temporis. / Ante. apud Sebastianum Huberti, 1. vol. in 4°/ Le corps de l'ouvrage est divisé en quatre parties. La 1re comprend la description des tourments exercés sur les Catholiques en Angleterre sous Henri VIII. La 2re en 12 planches les persécutions des huguenots en France. La 3re les descriptions des cruautés commises en Belgique par les calvinistes sous l'autorité usurpée de Guillaume de Nassau. Sous les ordres de Guillaume de la Marche est, la 4re donne en 8 planches la description de l'inquisition anglaise et de sesfaits macabres commis sur les catholiques en Angleterre et en Irlande, par les calvinistes protestants, sous le règne d'Elisabeth. - Les gravures délibérément faites, ne sont point signées, et peuvent être de Philippe Galle ou de l'un des Wierae. - Elles sont rares aujourd'hui et très recherchées. Des curiosas: Voyage latine catholique de Louvain à Rome 1584, pag. 477.

Notez: il est probable que ce livre est une 2e édition plus complète que celle de 1586 sur les martyrs de la Belgique. La 1re édition ne contient que 5 planches; de plus les 2 dernières planches parlent des martyrs après 1586; tandis que celle-ci en contient 19, y compris le titre.

Les deux dernières planches sont également
d'Emperius de Flentz.

12,9

Fr. W. Neefjes,
O. F. M.

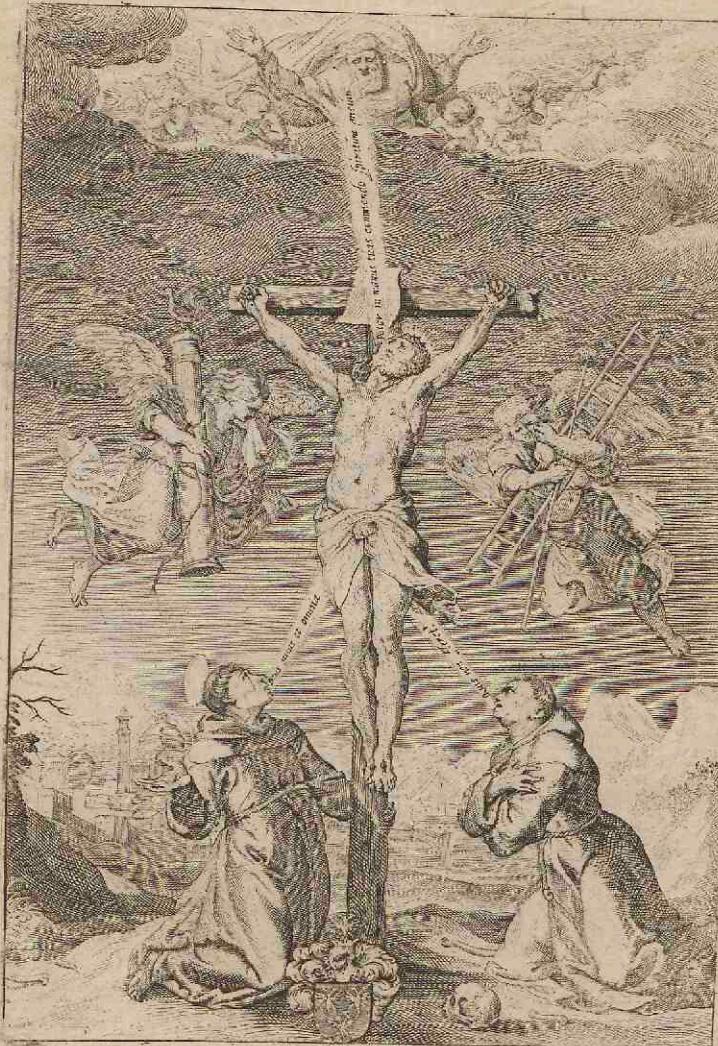
Ex libris J. J. Vandenblockt Can. Dilig. R
I. VAK 95 WED

REX MARTYRVM CHRISTVS.

CHRISTVS CONINCK DER MARTELAREN.

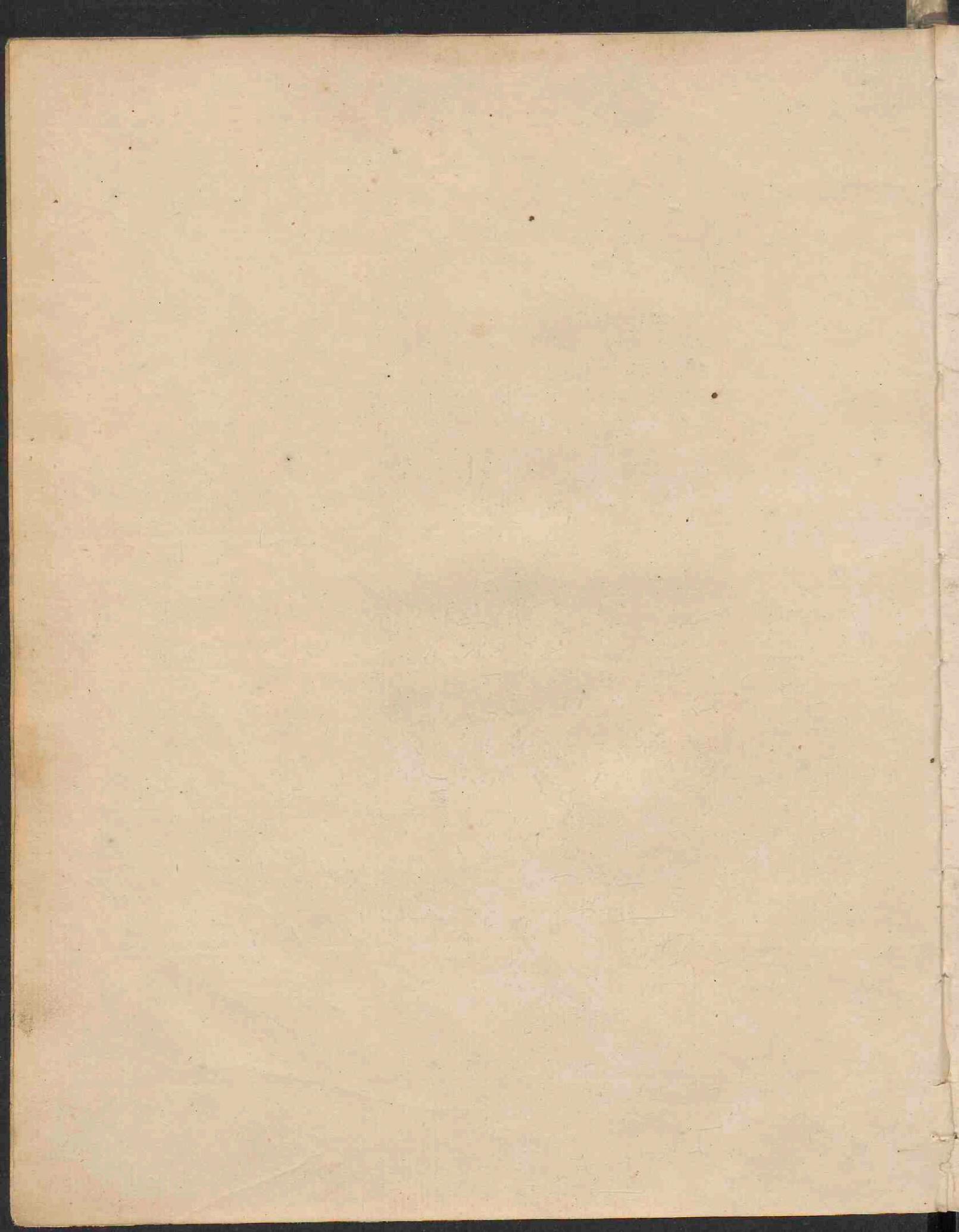
CVM O-
lim di-
scipuli B.P.
N.FRANCI-
SCI , libros
sacros non-
dū haberēt,
librumCru-
cis CHRI-
STI conti-
nuatis ad-
spectibus ,
diebus ac
noctibus re-
ualuebant,
exemplo Pa-
tris & elo-
quio erudi-
ti , qui iugiter
faciebat
eis de Cru-
ce CHRISTI
sermonem .
Sic quo-
que hi no-
stri Marty-

res , quos schematicè exhibemus , li-
brum Crucis assiduè peruvolentes , &
CHRISTI Regis sui passi exemplum
imitantes , feliciter ad martyrij lau-
ream peruererunt , Deo in gloriam ,
sibi in meritum , nobis in imitatio-
nem & documentum .

ALS eer-
tijds de
discipelen van
S. Franciscus
noch geen boeck-
ken en badden ,
hebben sy gedur-
ighlyck nacht
ende dagh het
Cruys Christi
aen-ghesien , en-
de den boeck
des Cruys neer-
stelyck doorle-
sen , door het
exempel ende
vermaninghe
des H. Vaders
daer toe ver-
veckt zijnde ,
die hun ghesta-
dighlyck van't
Cruys Christi
predickde . Also
hebbē oock onſe
Martelaers , die
vwy hier verthoonen , in den boeck des
Cruys studerende , ende het exempel
Christi huns Conincks , die voor ons
gheleden heeft , achter-volghende ,
geluckighlyck de croone der martelie
ontfanghen , tot Godts glorie , hunne
verdiensten , ende onſe leeringhe .

A

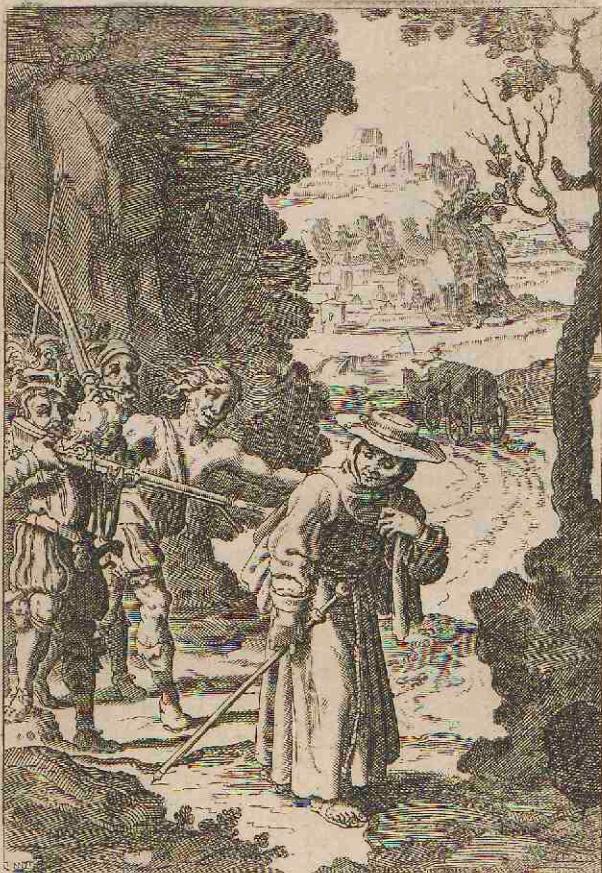
I I.

MARTYRIVM V. P. F. IOANNIS AMICI.

Het Martelie vanden Eervv. P. F. IOANNES AMICVS.

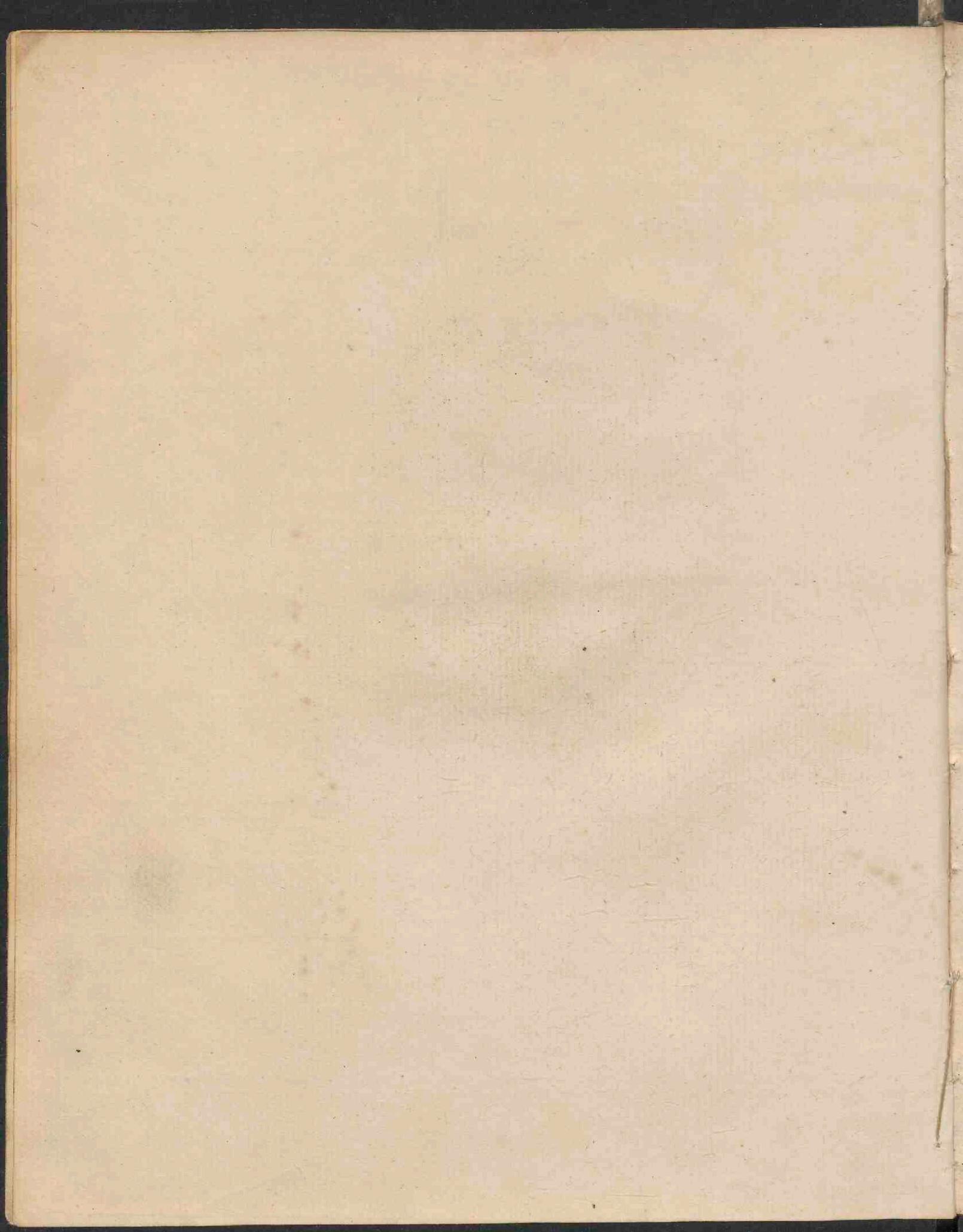
VE N. Pater
F. IOAN-
NES AMICVS
Louaniensis, ex
Ordine nostro
Seraphico Sa-
cerdos, Prædi-
cator & Con-
fessarius, è no-
stris omniū pri-
mus quasi veli-
tando hæreti-
corum aciem
ingressus ; quia
Frater Minor
erat, nempe iu-
ratus hostis hæ-
reticorum , in-
teremptus est.
Nam cùm è
Conuentu suo
Berge supra Zo-

mam iter iniisset, in viâ à Geusiis
grauiter sclopeto fauciatus , paulò
pòst Louanij ex vulnere mortuus
est, anno 1569. Junij die 18. Habuit
hoc Cœnobium nostrum Loua-
niense vt hunc, sic complures aliquos
alumnos pietate & eruditione præ-
stantes, qui meritis & famâ pluri-
mum inclaruerunt, quorum cata-
logum breuitatis causâ subticeo.

DEn Eervv.
Pater Fra-
ter Ioannes A-
micus, Priester,
Predikant ende
Biecht-vader, is
de alder-eersten
vande onse ghe-
vveest , die al
strijdende met
vvoorden tegen
de ketters hun-
nen slagh-orderen
is in-ghetreden.
VVant comende
van Berghen op
Zoom, is op den
vvegh (om dat
hy een Minder-
broeder was ,
vijandt der ket-
teren) met een

musquette van de Geusen door-scho-
ten, ende is corts daer naer tot Louen
van dese vvoerde ghestoruen, in't
Jaer 1569. den 18. Junij. Ons Con-
uent tot Louen heeft behaluen desen,
meer andere trefelycke Religieusen
ghehadt die in heyligheydt ende ghe-
leertheyt zijn vermaert ghevveest ;
welcker verhael ick alhier om de
cortheydt versvijghe.

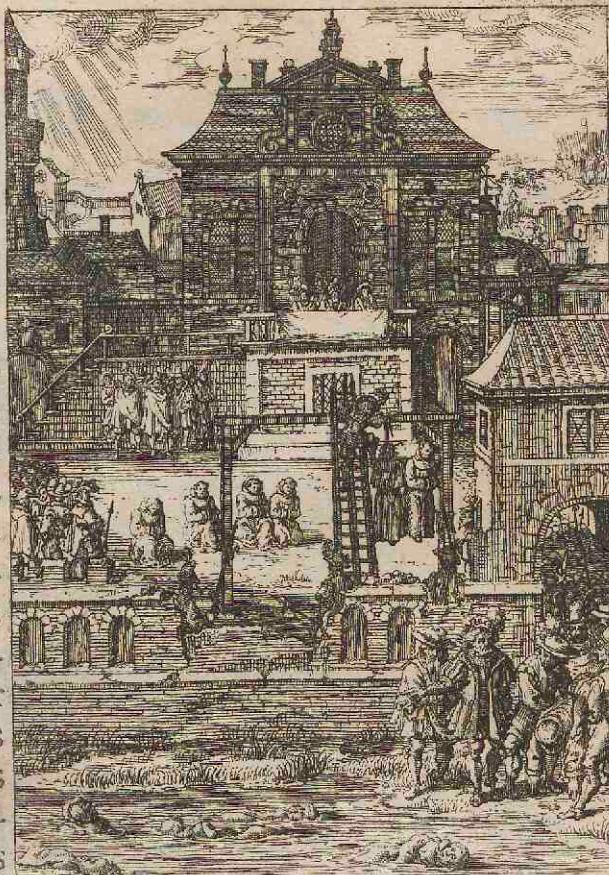

III.

MARTYRIVM SEX F. F. ALCMARIENSIVM.

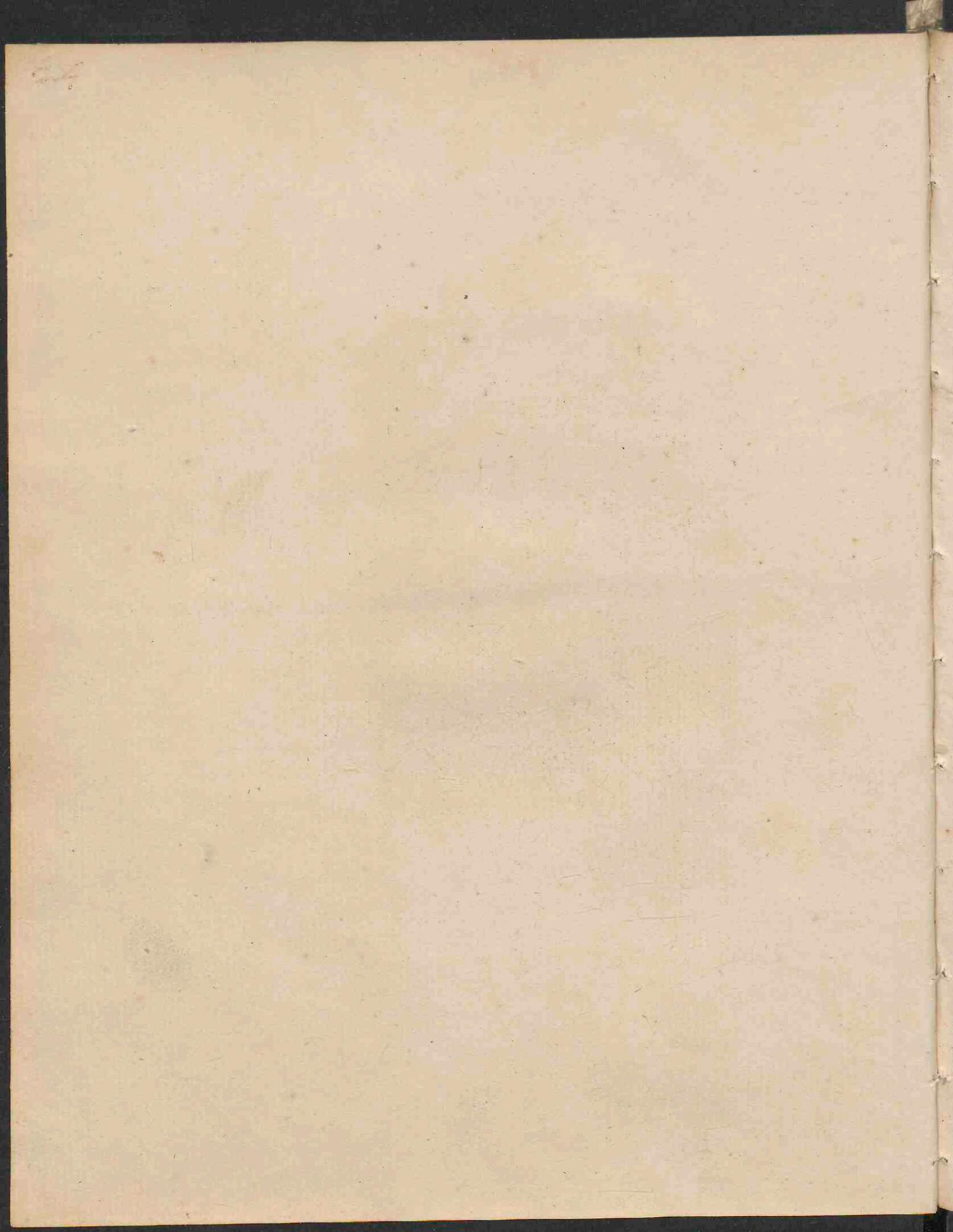
Het Martelie vande SES MARTELAERS VAN ALCKMAER.

ALC M A -
RIENSES
sex MARTYRES,
admodum V. P.
DANIEL AB
ARENDONCK
Guardianus, Pa-
ter CORNELIUS
DIESTENSIS
Sororum Cla-
ritissarum paupe-
rum Confessa-
rius, P. IOANNES
à NARDE eius
focius, P. LVDO-
VICVS VOETS
Concionator e-
gregius, Frater
ADRIANVS
GAUDANVS
Laicus, F. EN-
GELBERTVS
TERBVRGIVS
item Laicus, Enchusæ ob constan-
tem Eucharisticæ veritatis confes-
sionem propriis funibus patibulo
ante domum ciuicam erecto ap-
pensi sunt & strangulati. Horum
corpora ad vesperam extra portam
Septemtrionalem, in ripam lacus
(*Mutten* loco nomen est) projecta,
cœno, quod electum refluens vnda
reliquerat, contexta sunt: vbi lumina
de nocte visa plures commemorat.
Passi sunt anno 1572. Iunij die 24.

DESE ses Mar-
telaers van
Alckmaer, den
Eervv. P. Daniel
van Arendonck
Guardiaen, Pater
Cornelius van
Diest Biecht-va-
der der armer
Clarissen, Pa-
ter Ioannes van
Narde synen me-
degheselle, Pa-
ter Ludouicus
Voets een tref-
selijck Predikant,
Frater Adrianus
Gaudanus Leke-
broeder, ende
Fr. Engelbertus
Terburgius oock
Lekebroeder, zijn
tot Enckhuysen,

om de belydenisse van't Hooghveer-
digh H. Sacrament des Autaers, voor
het Raedt-huys ghehanghen, ende
salighlyck gestoruen. Hunne lichamen
by den auondt buyten de poorte op den
oeuer van een Meer, ghenoemt Mut-
ten, ghevworpen, ende ouerdeckt
zijnde van den mose ende vuylig-
beydt des vwaters, heeft-men al-daer
(naer het ghetuyghen van velen) een
hemels licht ghesien. Hebben gheleden
in't Jaer 1572. den 24. Junij.

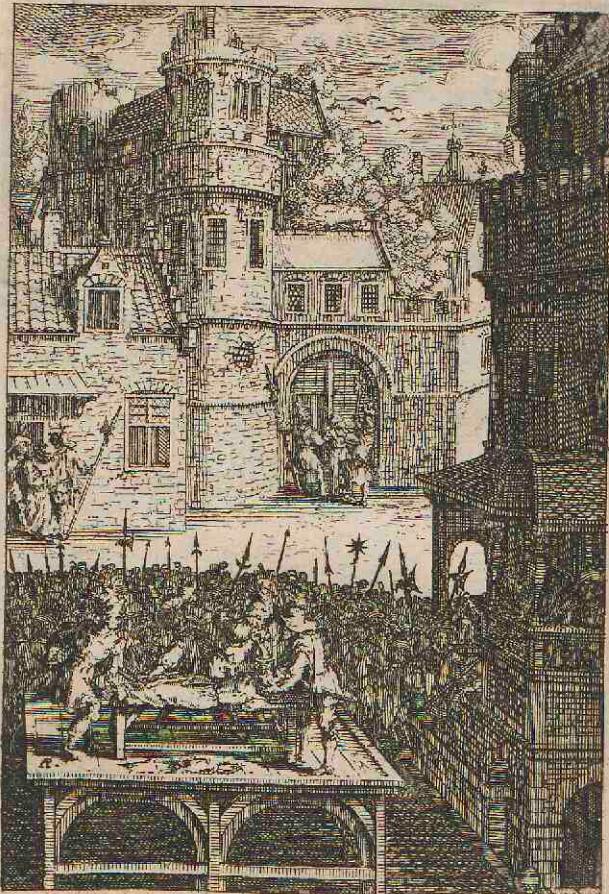

I V.

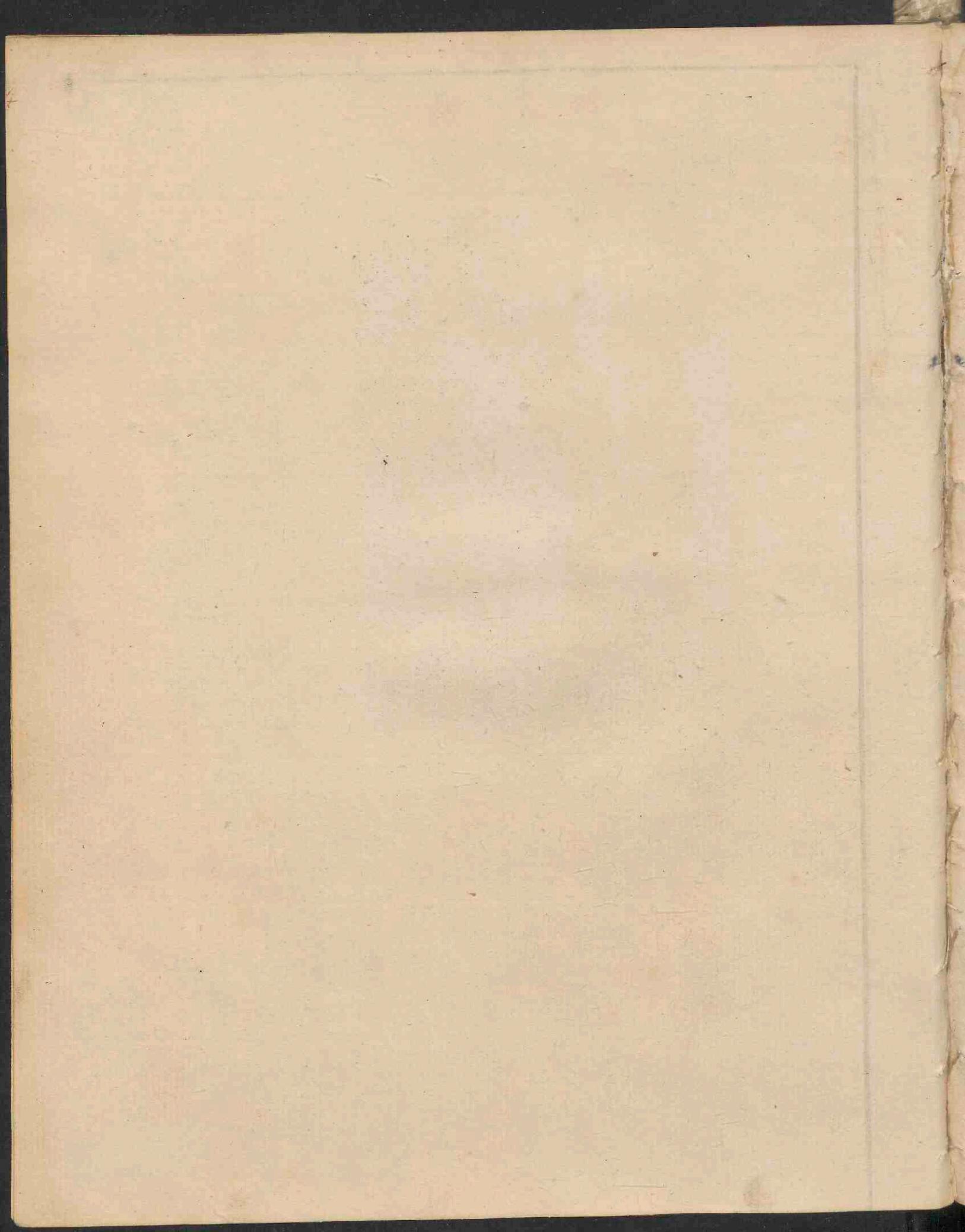
MARTYRIVM F. ENGELBERTI TERBURGII, LAICI.

*Het Martelie van F. ENGELBERTVS TERBURGIUS
Leke-broeder.*

F RATER EN-
GELBERTVS
TERBURGIUS,
postremus Alc-
mariensiū Mar-
tyrum , duris-
sima supplicia
passus est. Nam
vt fidiculas, pe-
dum exustio-
nem, catastam,
vrinam ori in-
fusam , flagra-
que fileam ; fe-
runt corpus e-
ius thoracis in
modum cultell-
is concisum ,
plagas oleo fer-
uente perfusas,
ouis maximè
calentibus exu-
stas axillas. Ad finem Nouembris
in pago *Ransdorp*, è regione Am-
stelrodami, ex lambuco, quæ alta
apud coemeterium excreuerat, sus-
penderunt , anno millesimo quin-
gentesimo septuagesimo secundo ,
111. Idus Augusti. De his vberiùs
in Historiâ Seraphicâ Reuerendi
Patris Henrici Sedulij , ad quam te
Lector mitto.

B Roeder En-
gelbertus
Terburgius Le-
ke-broeder, den
lesten der Mar-
telaren van Alc-
maer , is met
schroomelycke
tormenten ghe-
pynight. Syne
voete zijn ver-
brandt, in sijnen
mondt hebben-
se pisso gegoten,
sijn lichaem heb-
bense gelijck een
vvambays met
messen ghepic-
keert ende door-
sneeden , in de-
se vvonden sie-
dende olie gietē-
de; sijn oockelen zijn met heete eyeren
verbrandt. Hy is in't leste van No-
uember in een dorp ghenaemt Rans-
dorp, teghen ouer Amsterdam, aan ee-
nen hooghen vlierboom ghehanghen,
in het Jaer 1572. den 11. Augusti.
Van dese vvordt breeder verhaelt in-
de Seraphische Historie vanden seer
E.P. H̄ericus Sedulius; tot de vvelc-
ke ick den Leser den vvegh vviſe.

MARTYRIVM XI. MARTYRVM GORCOMIENSIVM.

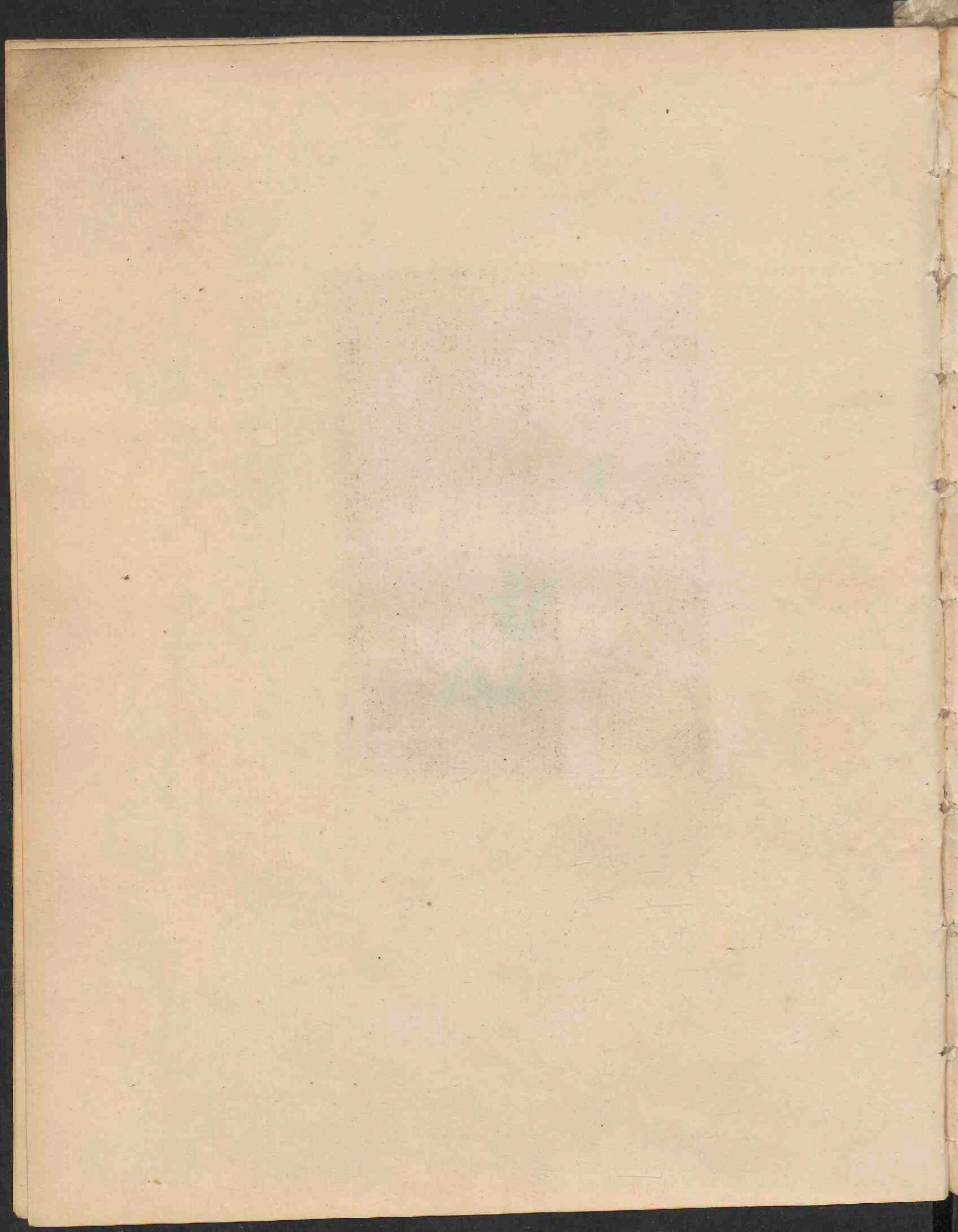
Het Martelie vande elf Martelaers van Gorcum.

HI vnde-
cim Mar-
tyres , admo-
dum V. Pater
NICOLAVS
PICVS Guar-
dianus Gor-
comiensis , V.
P. HIERONY-
MVS VVEER-
TENSIS Vica-
rius , P. WILLE-
HARDVS DA-
NVS , P. NICA-
SIVS HEZIUS ,
P. THEODO-
RICVS EMDE-
NVS Amors-
fortius , Pater
ANTONIVS
**VVEERTEN-
SIS** , P. GODE-
FRIDVS MER-
VELLANVS , P. FRANCISCVS RODIVS
Bruxellensis , P. ANTONIVS HOR-
NARIENSIS , omnes Sacerdotes ; &
duo Laici , F. PETRVS ASSCHANVS ,
& F. CORNELIVS BATAVODVRVS
donatus siue familiaris ; Brielæ Hol-
landiaæ oppido sub Comite Lümeno
ob fidem Catholicam , & Euchari-
sticæ veritatis auctoritatisque Apo-
stolicæ Sedis heroicā professionem ,
gloriosè mortem obière anno 1572.
Iulij die 9.

DESE elf Mar-
telaers , den
E. P. Nicolaes
Pieck Guardiaen
van Gorcum , Pa-
ter Hieronymus
van VVeerd Vici-
arius , P. VVille-
hardus Danus ,
P. Nicasius Ians-
sen van Heze ,
Pater Diederick
Emden van A-
mersfoort , Pa-
ter Antonius van
VVeerd , Pater
Godefroy van
Meruel Coëster ,
Pater Franciscus
Roy van Brus-
sel , Pater An-
tonius van Hor-
nar , alle Priesters ;

ende tvvee Leke-broeders , B. Peter
van Assche , ende B. Cornelis van
VVijck , zijn in den Briel , een Stadt in
Hollandt , van den Graue van Lum-
me , om de bekentenis vande vvaer-
heydt des Hooghvveerdighs heylighs
Sacraments des Autaers , ende van-
den Paus van Roomen het sienlyck
hoofdt der heyligher Kercken , vvere-
delijck ghedoodt , in't iaer duysent
vijfhondert tvvee-en-seuentigh , den
9. Iulij .

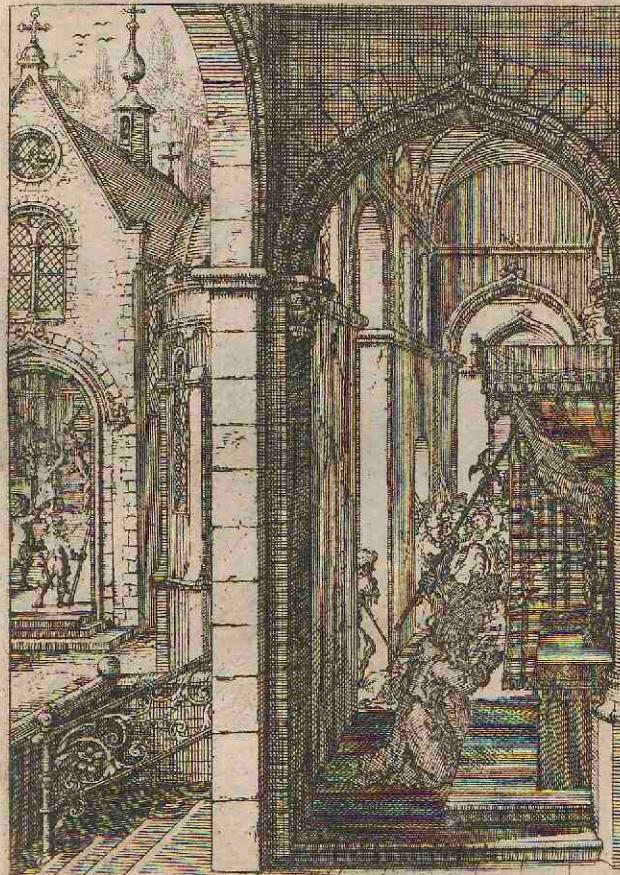
V I.

MARTYRIVM V.P.F. REYNERI A LINTRIS.

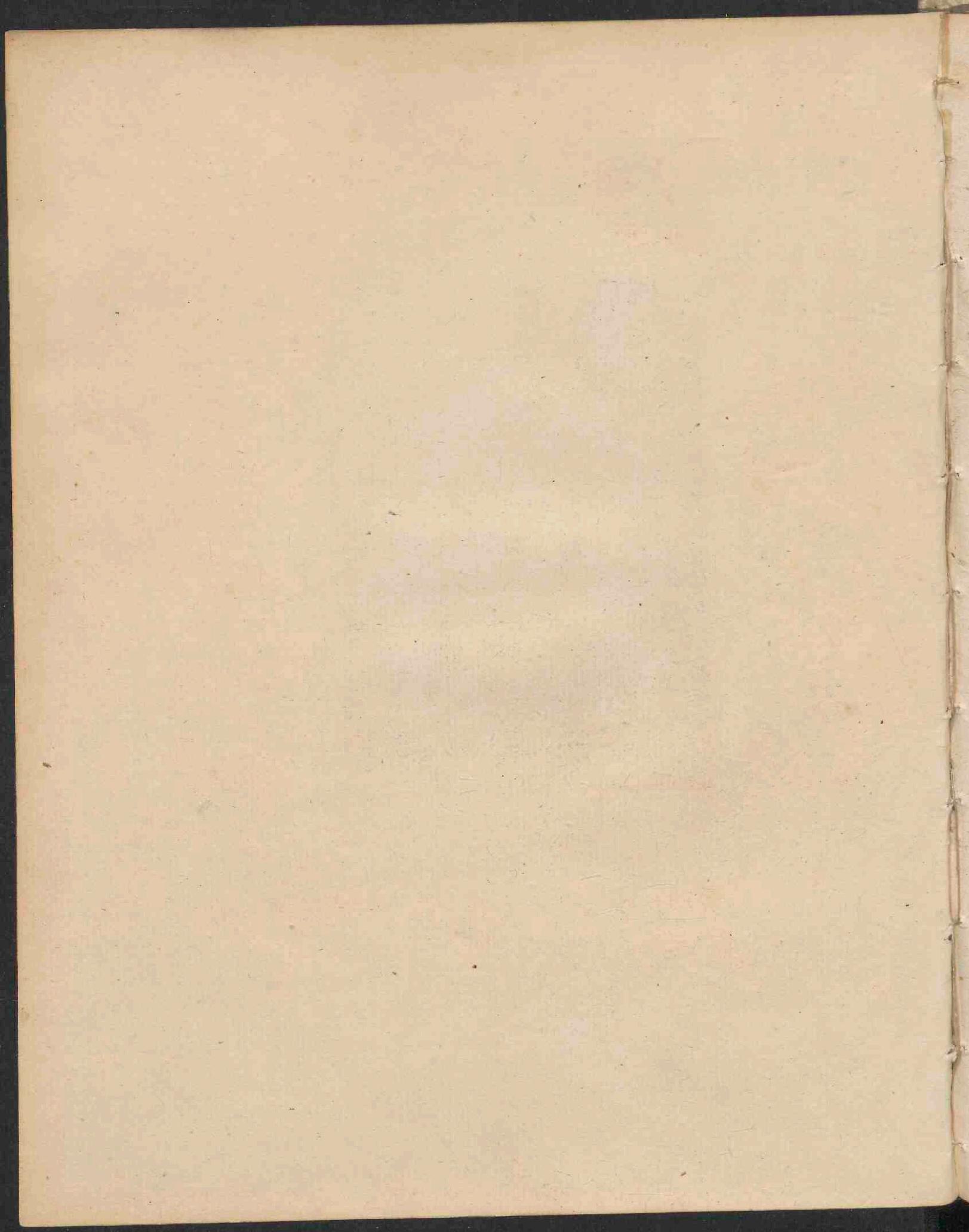
Het Martelie vanden Eerw. P.F. REYNERVS A LINTRIS.

VEN. PATER F.
REYNERVS A
LINTRIS, Sacerdos Con-
uentus F.F. Minoru Rur-
ræmondæ in Geldriâ, insig-
gni martyrio decoratus est.
Nam cū Princeps Auriacus
vi ciuitatem expugnasset,
feroces milites in Monas-
terio Patrum Carthusiano-
rum duodecim Religiosos
immaniter interemerunt:

& in Cœnobio Minoritarum Pa-
trem REYNERV M ante summa-
Aram deuotè orantem reperientes,
primùm barbarâ fœtutiâ auribus
naribusque præcisâ, plurimis lethâ-
libus vulneribus inflictis, vitâ orba-
runt anno millesimo quingente-
simò septuagesimo secundo, die
23. Iulij.

DEn Eer-
vveer. P.
F. Reynerus à
Lintris, Prie-
ster van't Con-
uent der Min-
der-broeders
tot Roermonde
in Gelderland,
is met een seer
heerlycke mar-
telie verciert.
VVant als den
Prince van O-
rangien met
ghevveld de
Stadt hadde
in-ghenomen,
hebbende ver-
vooerde solda-
te in't Clooster
der Carthuy-
fers tvvelf Re-
ligieusen seer vvere
^{de} lijk ghedoodt:
ende in't Clooster d' r Minder-broe-
ders vindende Pater Reynerus al
biddende voor den hoogen Autaer,
hebben sy hem voor al neus ende
ooren af-ghesneden, ende naer veel
dootlycke vonden 't leuen benomen,
in't iaer duysent vijf-hondert tvvee-
en-seuentigh, den 23. Iulij.

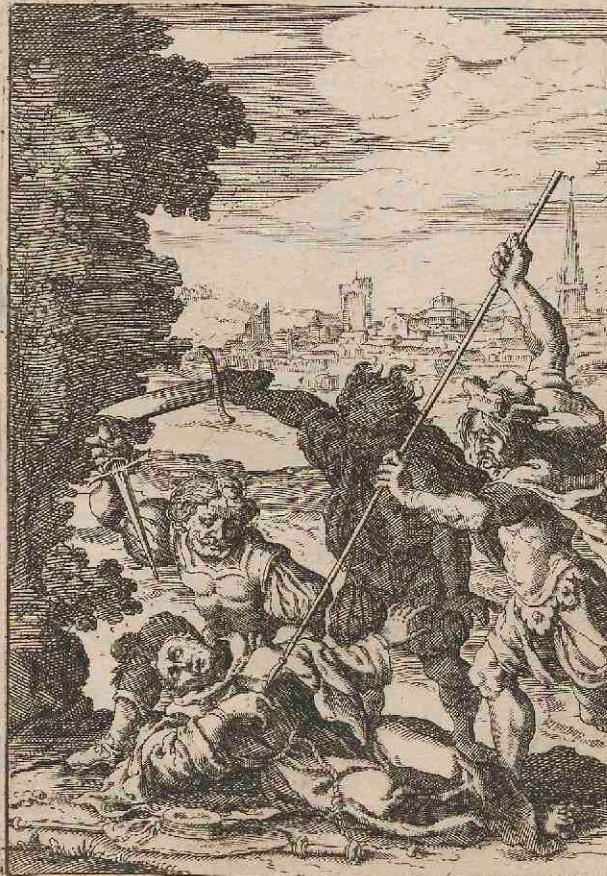
V I I.

M A R T Y R I V M ADMODVM V. P. F. IOANNIS MAHVSII.

Het Martelie vanden seer Eervv. P.F.IOANNES MAHVSIVS.

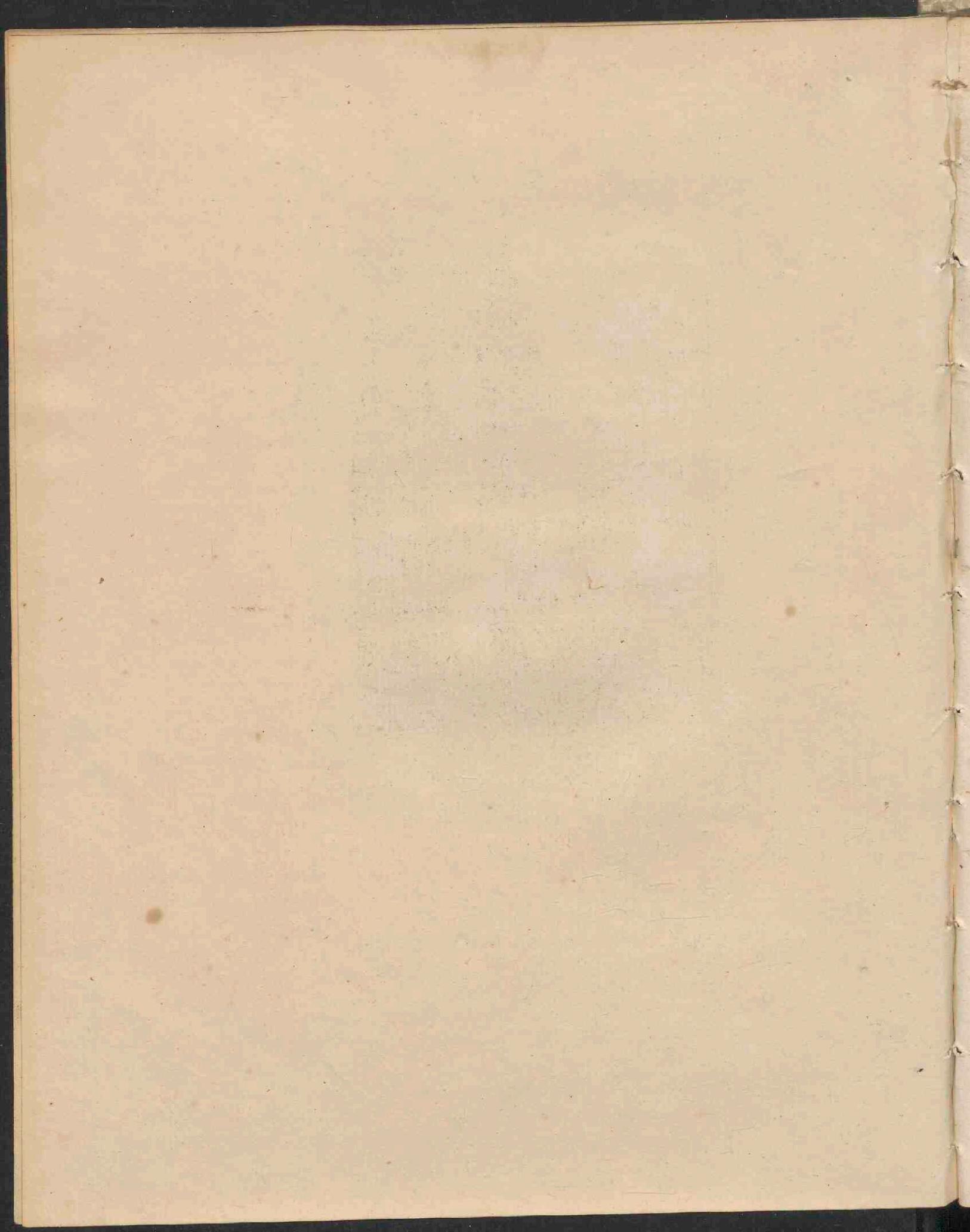
A D M O -
D V M V .
P. F. I O A N -
N E S M A -
H V S I V S L o -
uanij quondā
in nostro Fra-
trum Minō-
rum Cœnō-
bio sacrarum
Litterarū cum
laude Profes-
sor fuit; atque
etia summus
diuini verbi
Prædicator,
cui pietas &
eruditio ad
Episcopalem
dignitatem a-
pus Summum
Pontificem

PAVLVM I V . & PHILIPPVM II.
Hispaniarum Regem viam paraue-
runt. Primus enim fuit Episcopus
Dauentriensis salutatus: sed propter
senectutem onus tantum & hono-
rem fugiens, ad rusculum se recepit
meditandæ morti, quam propè ab
Audenardo, à Géusiis occupato,
crudeliter perpeſſus est anno 1572.
Octobris 4.

D En seer
Eervv.
Pater F. Ioan-
nes Mahusius,
eertydts in het
Conuent der
Minder-broe-
ders binnē Lo-
uen Leef-mee-
ster der heyli-
ger Schrifture,
ende een groot
Predikant, is
omsyn deught-
saem leuen en-
de geleertheyt
vanden Paus
van Roomen
Paulus den
I V. ende Phi-
lippus den II.
Coninck van

Spaignien, den eersten Bisschop van
Deuenter gheordonneert; maer om
synen ouderdom desen last ende
eere vliedende, heeft hem tot de
eenigheydt begheuen, om hem seluen
tot de doodt te bereyden, die hem by
Audenaerden vande Geusen vuree-
delijck is aenghedaen in't iær duysent
vijf-hondert tvee-en-seuentigh,
den 4. October.

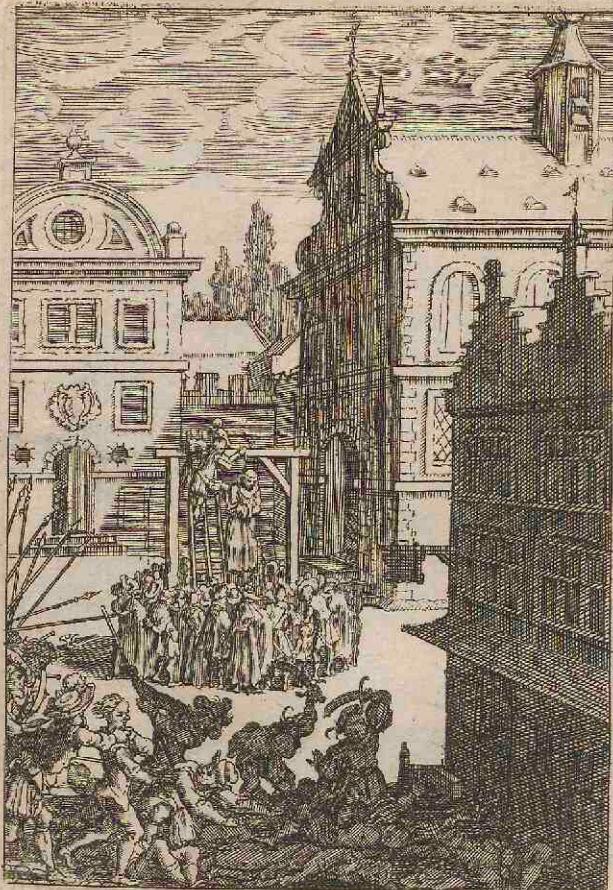

VIII.

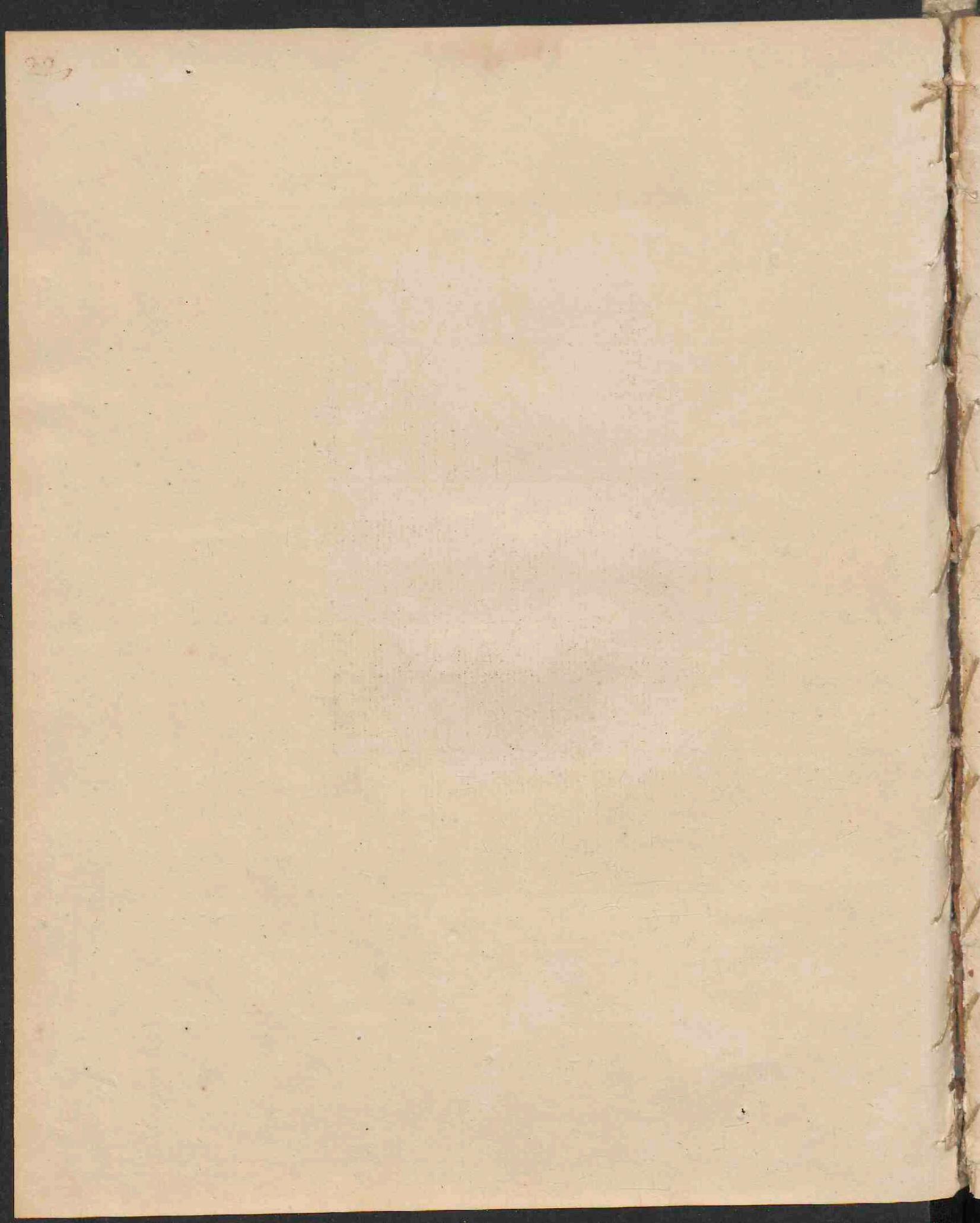
MARTYRIVM V. P. F. GVILIELMI GOVDANI.

Het Martelie vanden Eerw. P.F. Gvilielmus Govdanus.

VE N. PA-
TER F.
GVILIELMVS
GOVDANVS
Sacerdos &
Concionator
excellens, Cō-
uentus Dor-
draceni Fran-
ciscanus. Dor-
draco à Geu-
siis occupato,
Bredam con-
cessit, atq; in-
de Gertrude-
bergam con-
cionandi gra-
tiā à ciuib⁹
euocatus. Ger-
trudebergā in-
terceptā, Geu-
si⁹ Catholicum
præsidium occiderunt, & Patrem
G V I L I E L M V M cum alio Reli-
gioſo in odium fidei ad patibulum
condemnarunt. Ad illud medio fo-
ro cūm veniſſet, magnā voce hortat-
tus est ciues, perſtare in fide quam
morte contestaretur. Atque pro ini-
micis Deum precatus, moriendo ve-
nit ad vitam, vultus gratiam seruans,
quæ viuenti inerat; cuius ergo non-
nulli seducti ad Ecclesiam redie-
runt. Triumphauit hic Martyr an-
no 1573. die Augusti vltimā.

DEn E.P.F.
Guilielmus
Goudanus, Prie-
ster ende Aposto-
lischen Predikant
van't Conuent der
Minder-broeders
tot Dordrecht.
Dese Stadt nu van
de Geusen ingenomen
zijnde, is hy
naer Breda ver-
trocken, ende
van daer is hy
naer Gertruden-
berghe ontboden
om het vvoordt
Godts te predickē.
In't innemen van
deselue Stadt heeft
den vijandt 't Ca-
tholijck garnisoen
vermoort, ende P.Guilielmus met ee-
nen anderen Religieus gheuangen, ende
hem op't midden van den markt om
de vvaerheydt des Christen Gheloofs
gehange. Hy heeft nochtans cloeckmoe-
delijc de borgers vermaent, standtvaſte-
lijc te volherden in't Catholijc Gelooue:
vvelck hy met syne doodt bevestighde.
Hy heeft Godt voor syne vijanden
ghebeden: vvaer ouer sommige verleyt
zijnde, vvederom bekeert ghevvorden
zijn. Heeft ghetriumphheet in't iaer
1573. den leſten dagh van Augusti.

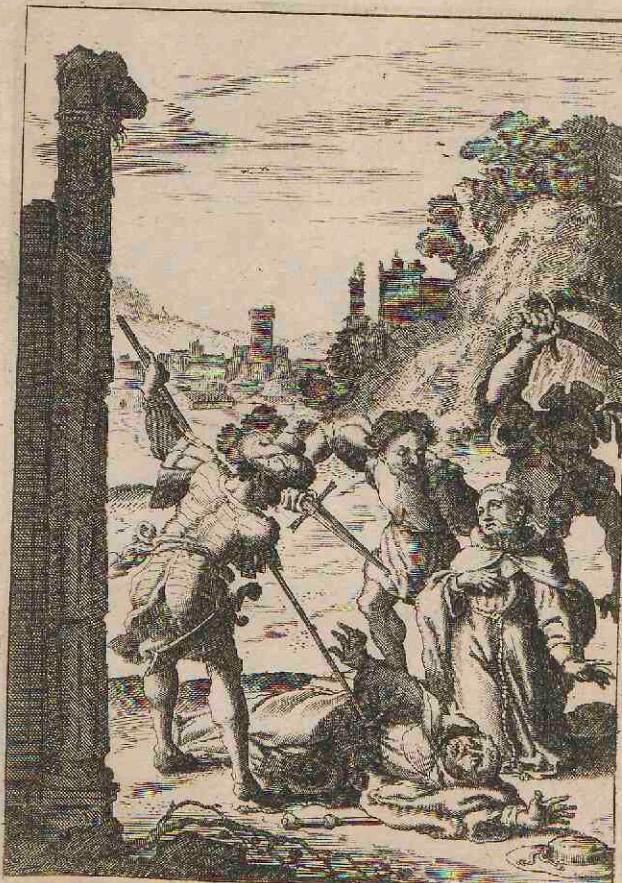

IX.

MARTYRIVM F. IOANNIS CUVYPER
LAICI.

Het Martelie van B. IOANNES CUVYPER Leke-broeder.

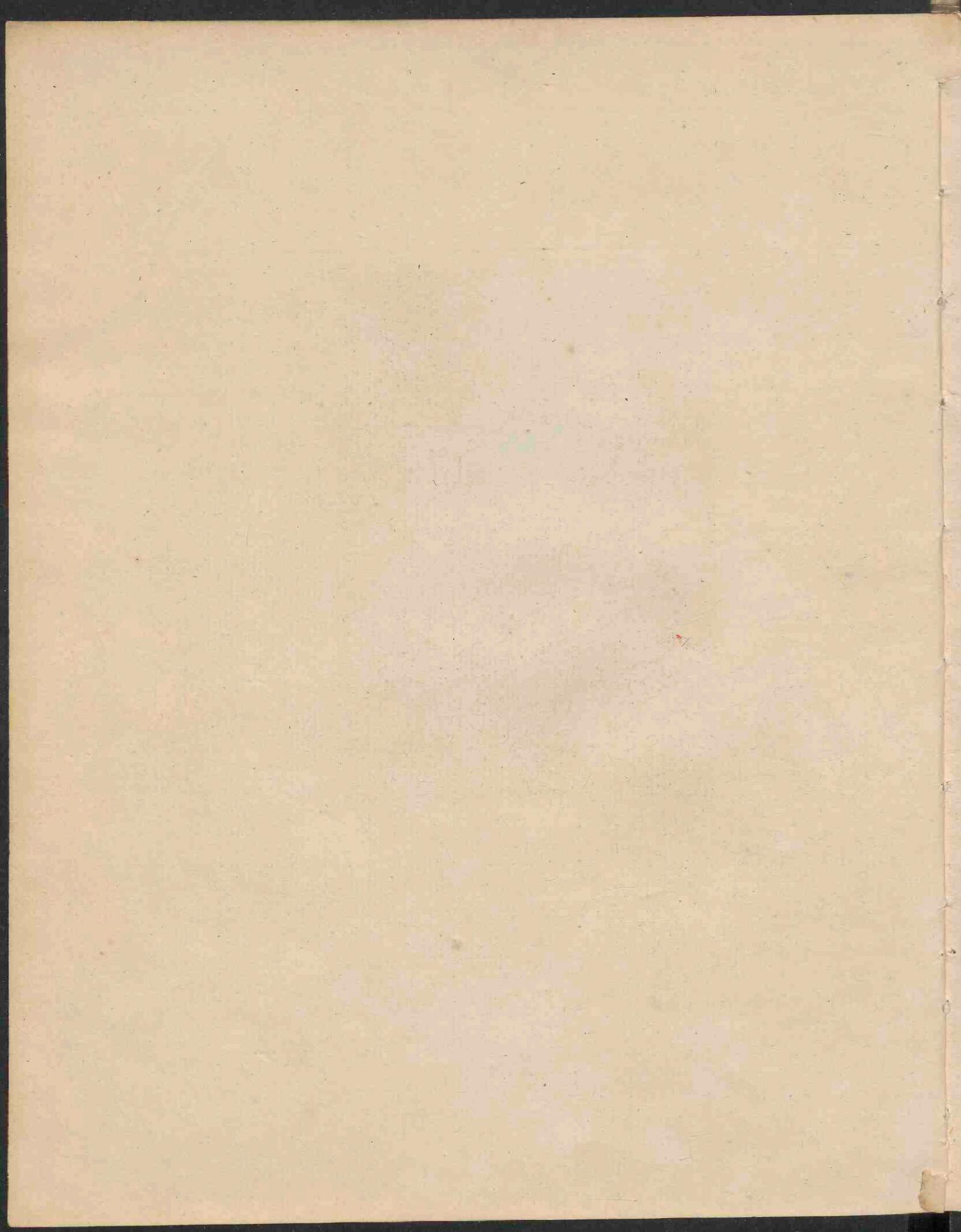
F R. IOANNES
C U Y P E R
Mosæ-Traie-
stensis, Laicus
coquus Con-
uentus Diesten-
sis, destinatus so-
cius P. ARNOL-
DO ab HAL-
LIS in pago Loo
prædicaturo,
vix vno ab vrbe
milliari à Geu-
suis hostiliter
trucidatus est.
P. ARNOLDVS
lethaliter vul-
neratus, semiui-
uus ad vrbum
reuectus est, an-
no C H R I S T I
millesimo quin-
gentesimo septuagesimo quarto,
Martij die 6. Hic noster Frater
IOANNES tam fidelis fuit Christi
minister, vt etiam sanguinem suum
pro eo lubens profuderit, & exem-
plum eius in passione secutus sit;
tam fuit perpetuæ ac cōstantis obe-
dientiæ, vt hæc solâ morte termi-
nata sit.

B Roeder Io-
annes Cuy-
per, van Maes-
tricht, Leke-broe-
der ende cock in
het Conuent tot
Diest, uvesende
Mede-gheselle
van P. Arnol-
dus Hallis die
naer't dorp Loo
ghingh predi-
cken, is ontrent
een myle van
Diest van de
Geusen ver-
moordt. Pater
Arnoldus is
doodlijck ghe-
quetst naer de
Stadt ghevoert,
in het iaer onses

Heeren 1574. den 6. Martij. Desen
onsen Broeder Ioannes is al-sulcken
getrouwven dienaer Christi gevveest,
dat hy oock gevillighlyck ter liefden
van hem sijn bloedt vergoten, ende
het exempl sijns lijdens achtervolght
heeft: soo volherdigh is gevveest sij-
ne ghehoorsaemheydt, dat die niet dan
door de doodt is gheeyndight.

C

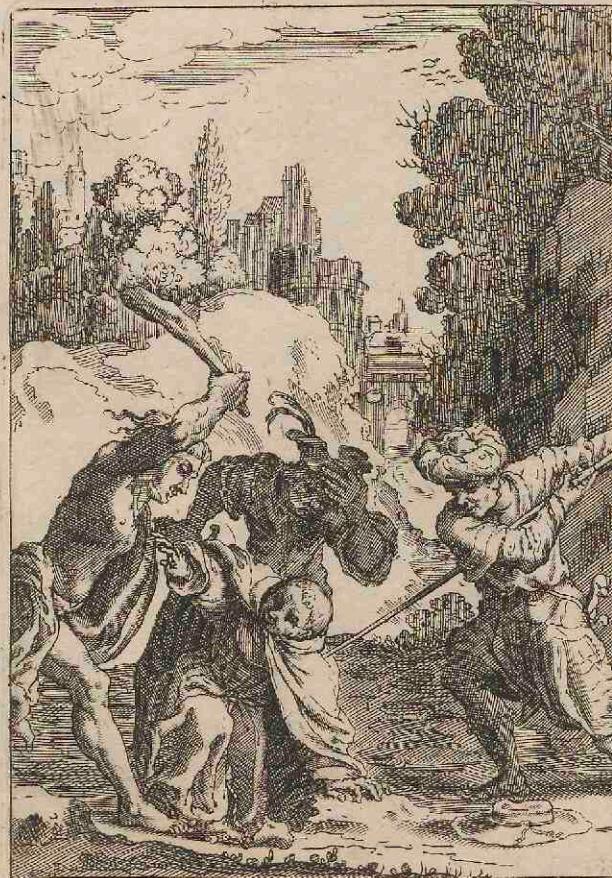

MARTYRIVM F. ARNOLDI KNAPPER
DONATI.

Het Martelie van B. ARNOLDVS KNAPPER DONAET.

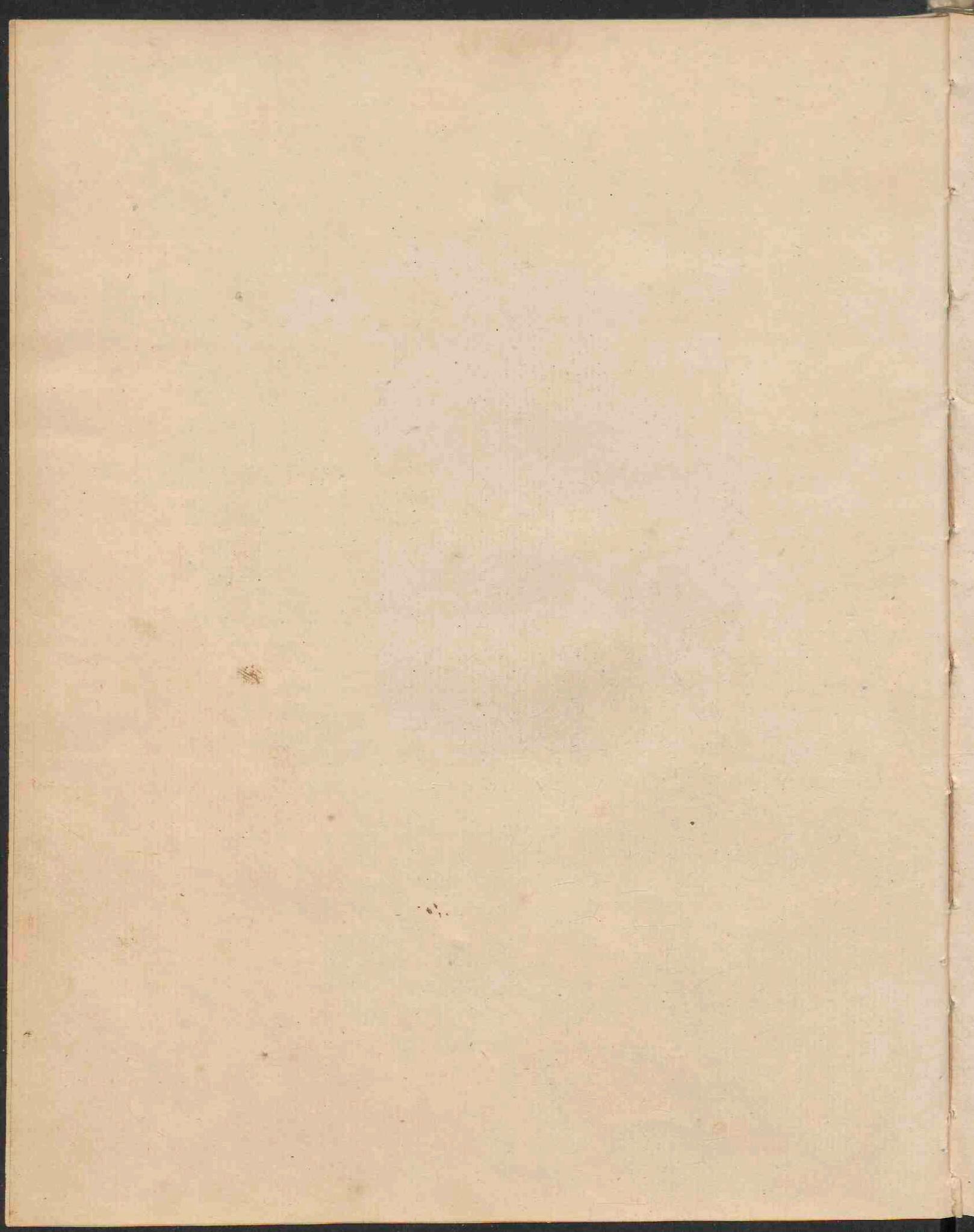
F R A T . A R -
N O L D V S
K N A P P E R
Donatus fuit
siue familiaris
Conuentus no-
stri Amersfor-
diensis, (quod
amœnissimum
Hollandiæ op-
pidum est .)
Hic Superioris
sui mandato &
obedientiæ me-
rito ex vrbe
missus alicuius
negotij causâ,
in viâ crudeli-
ter à Geusiis fi-
dei ac Religio-
nis sux hosti-
bus interfectus

est: sicque feliciter in ipso obedien-
tiæ actu præsentem vitam finiuit,
vt sempiternâ obedientiæ merce-
de cum beatis Martyribus potire-
tur. Hoc mortis genus hic Frater æ-
quanimiter fortitus est anno salutis
nostræ millesimo quingentesimo
septuagesimo quarto; dies & mensis
ignorantur.

B Roeder
Arnoldus
Knapper is ge-
vveest Donaet
oft familier
des Conuents
van Amersfort.
Desen van sy-
nen Ouersten
door ghehoor-
saemheyt om se-
kere affairen uyt
de Stadt geson-
den zÿnde, is op
den vvegh seer
vredelijck van
de Geusen om-
gebrocht ende
vermoort; alsoo
gheluckighlyck
int uverc van
gehoorsaemheyt

het tydtelyck leuen vol-eyndende,
om voor eenen loon der ghehoorsaem-
heyt met de salighe Martelaeren het
eeuvvigh leuen te ghenieten. Desen
Religieus heeft al-dusdanighe doodd
verduldighlyck geleden int iaer on-
ser saligheyt duysent vyf-hondert
seuentigh vier, den dagh ende maendt
zijn onbekent.

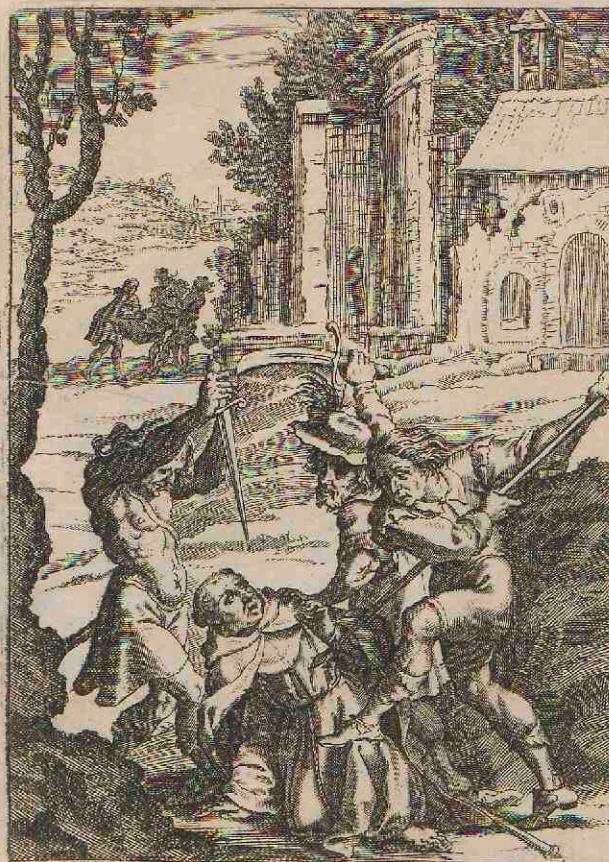
X I.

MARTYRIVM V.P. F. ADRIANI BEVERLOO.

Het Martelie vanden E. P. F. ADRIANVS BEVERLOO.

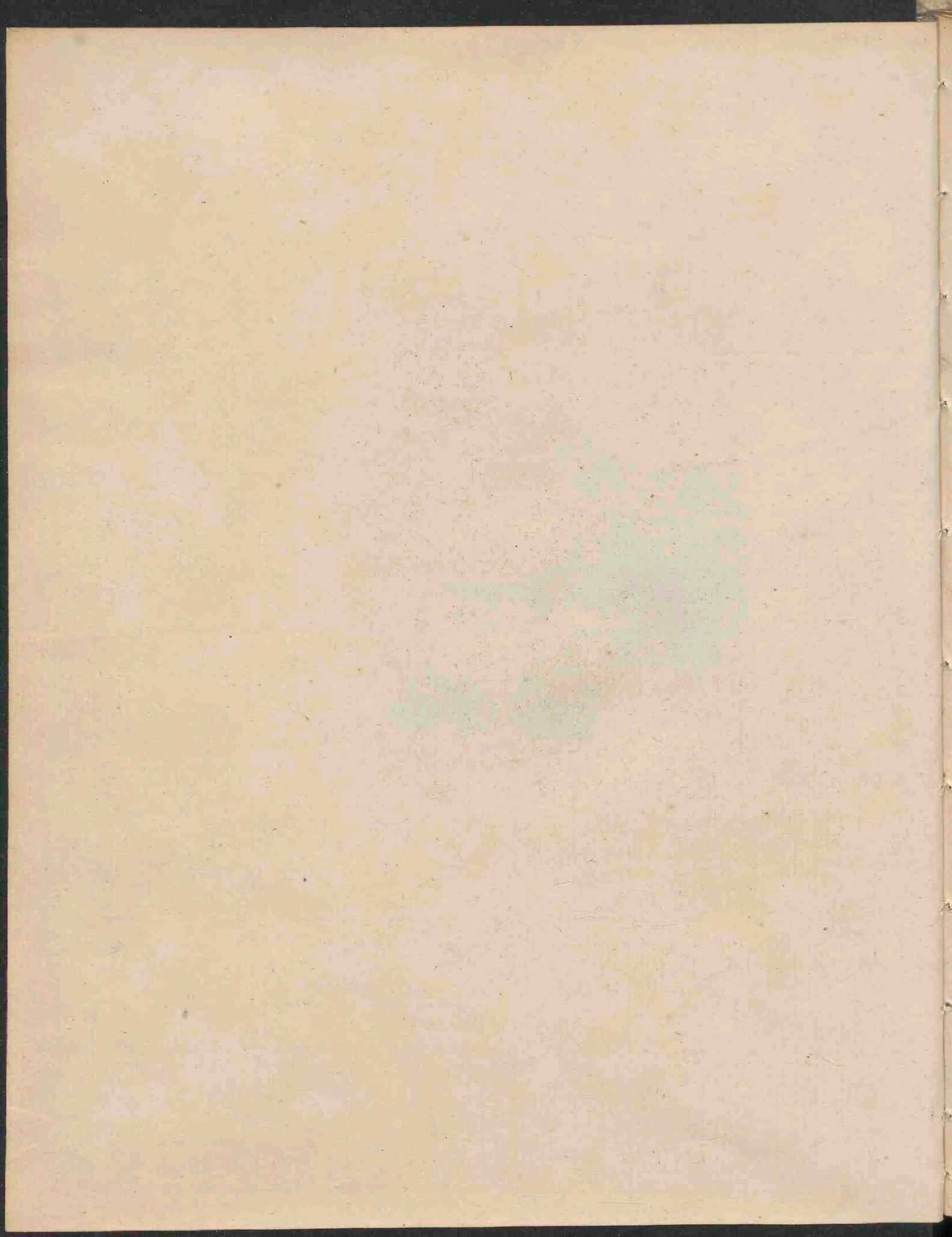
V E N. P. F.
ADRIA-
NVS BEVER-
LOO, Sacerdos,
Prædicator &
Confessarius
è Conuentu
Montis-Lucis,
vulgò Lichten-
bergh , propè
Molæ-Traie-
ctum, iuxta ce-
lebre Monaste-
rium Præmon-
stratensium *A-
uerbode* nun-
cupatum , mag-
noque millia-
ri Diesthemio
dissitum , im-
maniter à Geu-
siis interfectus,
in dicto Mo-
nasterio hono-

rificè sepultus est anno 1576. Mo-
naistica disciplina, hospitalitis pie-
tas , & insignis in Christi pauperes
munificentia hanc Abbatiam fa-
ciunt celeerrimam: quæ Pontificiâ
auctoritate approbata & confir-
mata est anno millesimo centesi-
mo trigesimo quinto ; cœpta verò
ac inchoata scribitur anno millesi-
mo centesimo trigesimo tertio.

D En Eer-
vveerdige
P. F. Adrianus
Beuerloo, Prie-
ster , Predikant
ende Biecht-va-
der van't Con-
uent van Lich-
tenbergh buy-
ten Maestricht,
is ontrent Diest
by het vermaert
clooster der Pre-
monstreyt ghe-
noemt Auerbo-
de vande Geusen
schandelyck ge-
doodt; ende in't
voorseyde cloo-
ster seer eerlyck
begrauen , in't
jaer duysendt
vijf-hondert se-
uentigh ses .

Door de nauvve cloosterlycke dis-
cipline , goedertierenheydt in't onfan-
ghen der vremdelinghen , ende milt-
heydt tot de armen Christi , vwordt
desē Abdijē van de vrutte Heeren
grootelycks vermaert ende vereert ;
de vvelcke door Pauselycke authori-
teyt vvierdt benestight in't jaer Chri-
sti 1135. begonst , soo men schrijft ,
in't jaer 1133.

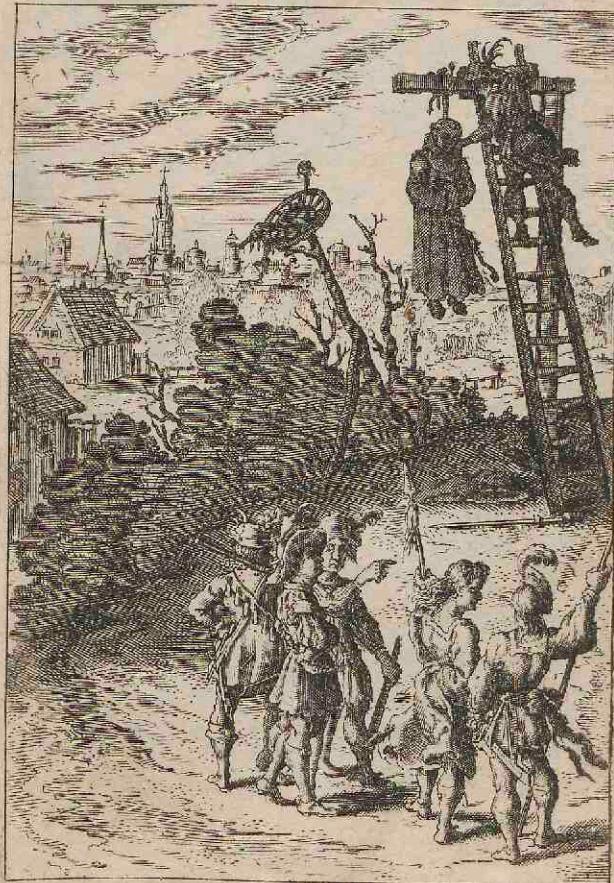
XII.

MARTYRIVM F. NICOLAI DELFIL.

Het Martelie van F. NICOLAVS DELFIUS.

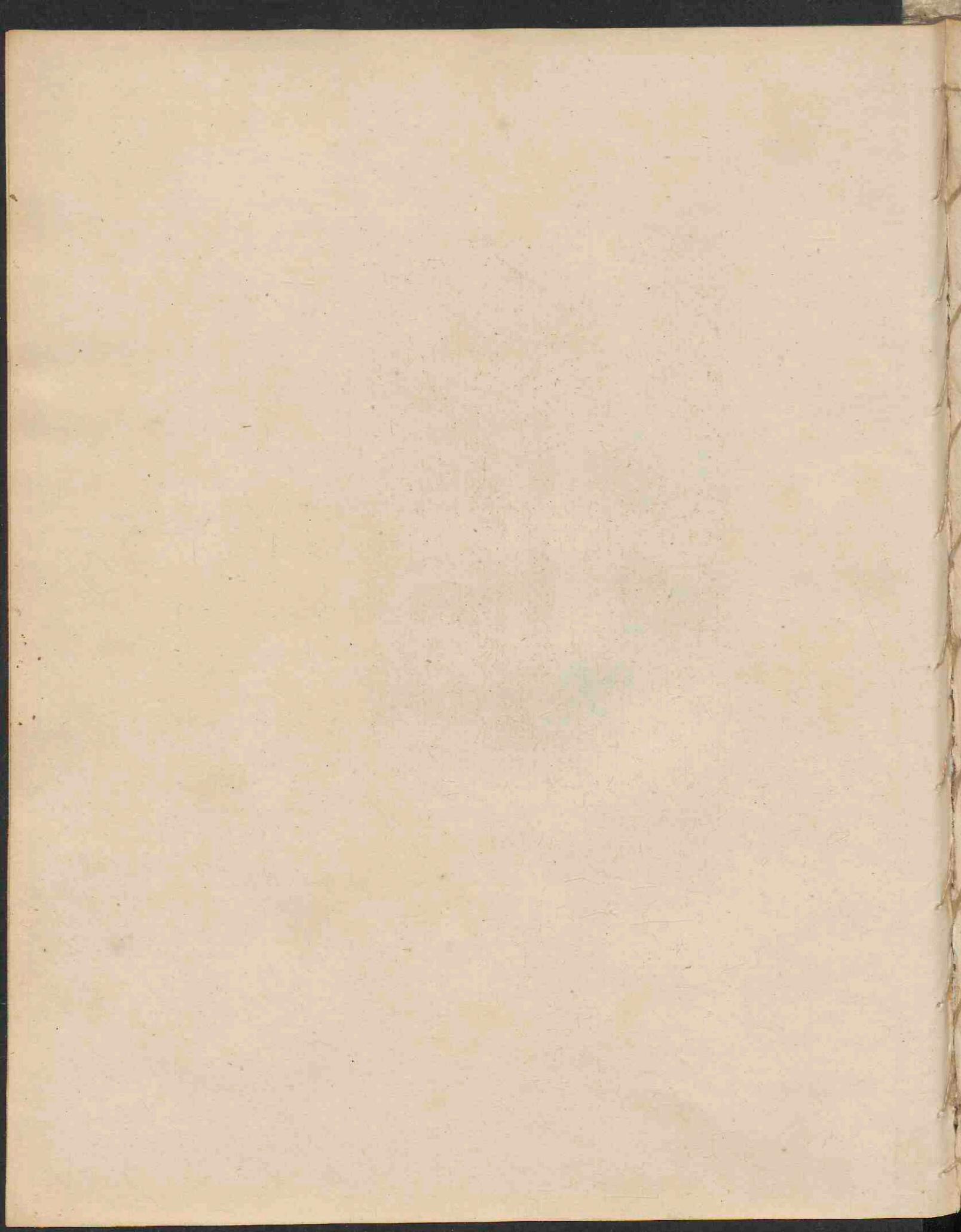
F R A T E R
N I C O -
L A V S D E L -
F I V S propè
ab Antuerpiâ,
non modo
Brabantia, ve-
rûm etiam
Belgicæ totius
ocello, cele-
berrimoque
Emporio, in
pago quodam
(cuius nomen
nobis incog-
nitum, quia
non est poste-
ritati tradi-
tum) turpiter
fune patibulo
appensus est à
Geusis, vt è
patibulo qua-

si viciniori ac faciliori viâ gradatim
cœlum concenderet, & victoriæ pal-
mam obtineret. Meritò itaque con-
fidimus illum esse associatum Chri-
sto in cœlestibus gaudiis, qui in terris
eius fuit socius in tormentis & pœ-
nis. Innocenter hic Frater occisus
est anno 1576.

B Roeder Nico
laus Delfius
is niet verre van
de heerlycke ver-
maerde coop Stadt
Antuerpen, in
een seker dorp
(vviens naem ons
onbekent is, om
dat by van onse
voorouders niet
beschreuen en is)
vande Geusen aen
een galghe seer
schandelyck met
een coorde opge-
hanghen, op dat
by alsoo vande
galghe (als vve-
sende den naesten
ende sekersten
vvegh, soude op-
climmen naer den

hemel, ende den heerlijcken prijs der
victorie ouer syne vijanden vercrijge.
Met recht dan soo betrouwven vvy
hemet Christo inde hemelsche vreugh-
den nu vereenight te zijn, die hier op
der aerden syner tormenten mede-
deelachtigh ghevveest is. Desen Broe-
der is ghedoodt in't iaer 1576.

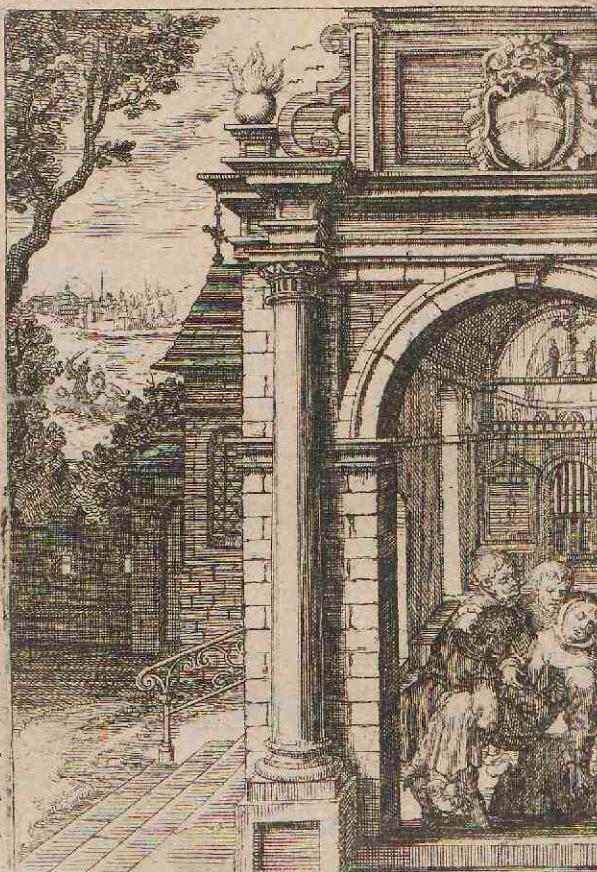
X I I I.

MARTYRIVM V. P. F. IOANNIS SCHEVRMANS.

Het Martelie vanden Eervv. Pater F. IOANNES SCHEVRMANS.

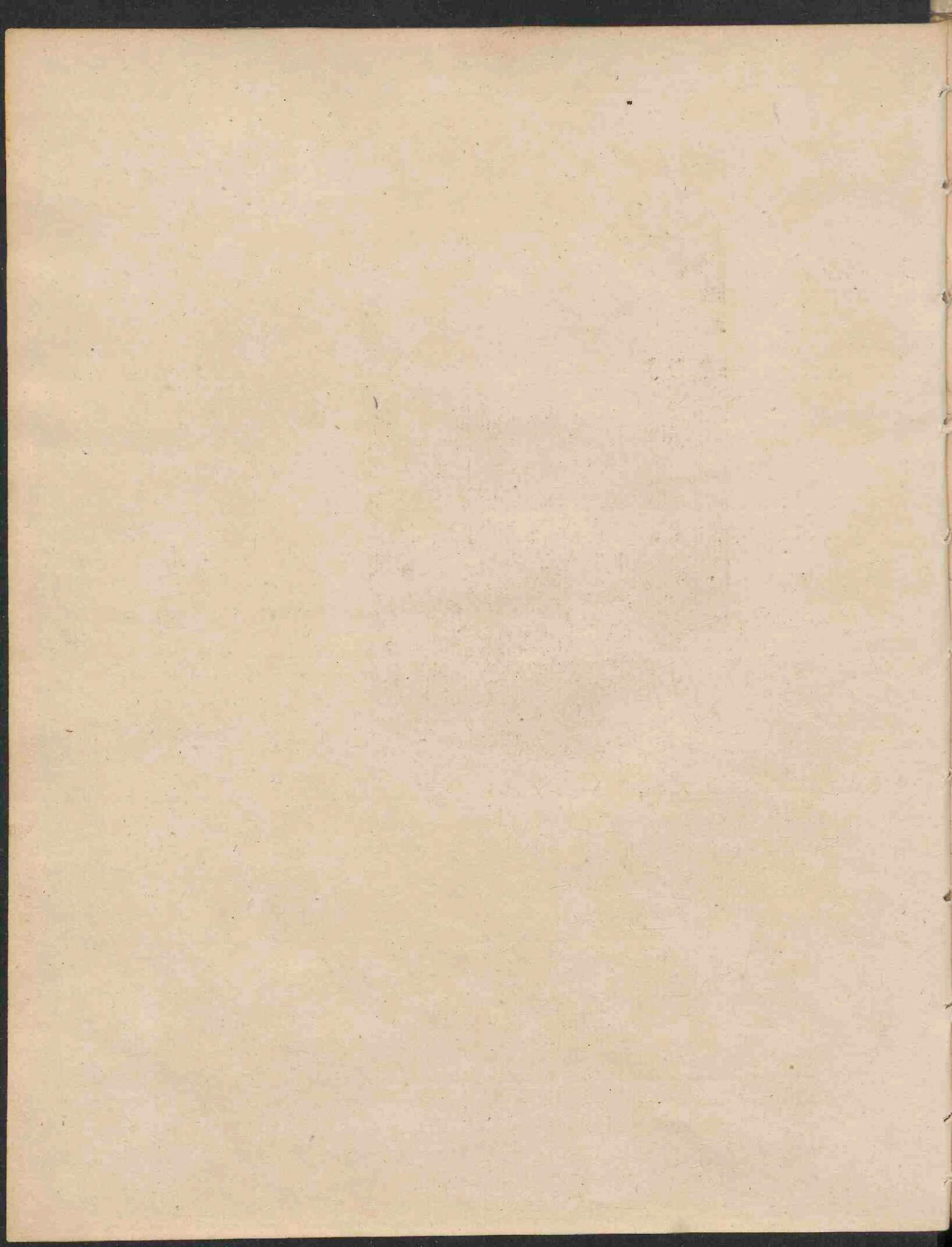
VENER. P.
F. IOAN-
NES SCHEVR-
MANS, Sacer-
dos & Con-
cionator egre-
gius, Antuer-
piâ VVeer-
tham missus,
maximâ tem-
porum diffi-
cultyate certis-
simoq; à Geu-
siis periculo,
nihil habuit
antiquius quâ
obedire, exem-
pto Christi qui
factus est obe-
diens vsque ad
mortem, mor-
tē autem cru-
cis. In itinere

à Geusiis occisus fuit propè à Perâ
Leodiensis Campaniæ oppidulo, vbi
& sepultus ante Cathedram con-
cionatoriam, litteris obedientiali-
bus pectori superpositis, quibus in
simplicis obedientiæ suæ præmium
iam in cælo, æternū victurū, rece-
ptum esse piè credimus. Dies mor-
tis & anni nobis ignota, constat, an-
te annum octogetimum mortuum
esse.

DEn Eervv.
Pater F. Io-
annes Scheur-
mans, Priester
ende vermaerde
Predikant, door de
ghehoorsaemheydt
seer gevillighyc
gaende van Ant-
vverpen naer
VVeert inden seer
perijcke leusen tijt,
(wwant hy niet
lieuer en dede
dan ghehoorsaem
zijn, naer't exem-
pel Christi die tot
der doodt des cruyys
toe ghehoorsaem
ghevveest is)
is by het stedeken
Peer inde Luyck-
sche Kempen van
de Geusen vermoort; ende aldaer be-
grauen voor den predick-stoel, heb-
bende den brief van syne obedientie
op sijn borst, met de vvelcke vvy God-
vruchtelyck gheloouen, dat hy nu tot
eenen prijs syner simpele gehoorsaem-
heydt inden hemel ontfanghen is. Den
dagh ende het iaer syns doodts is ons
onbekent; het is nochtans seker, dat
hy voor het iaer achtentigh ghedoodt
is ghevveest.

D

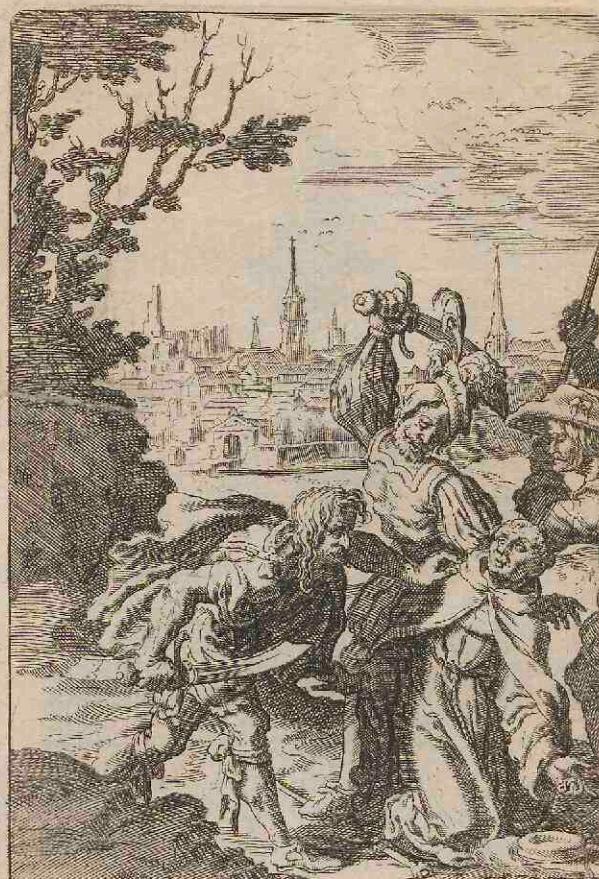
X I V.

MARTYRIVM F. IOAN. AB AMSTERDAMO Diaconi.

Het Martelie van F. IOANNES VAN AMSTERDAM Diaken.

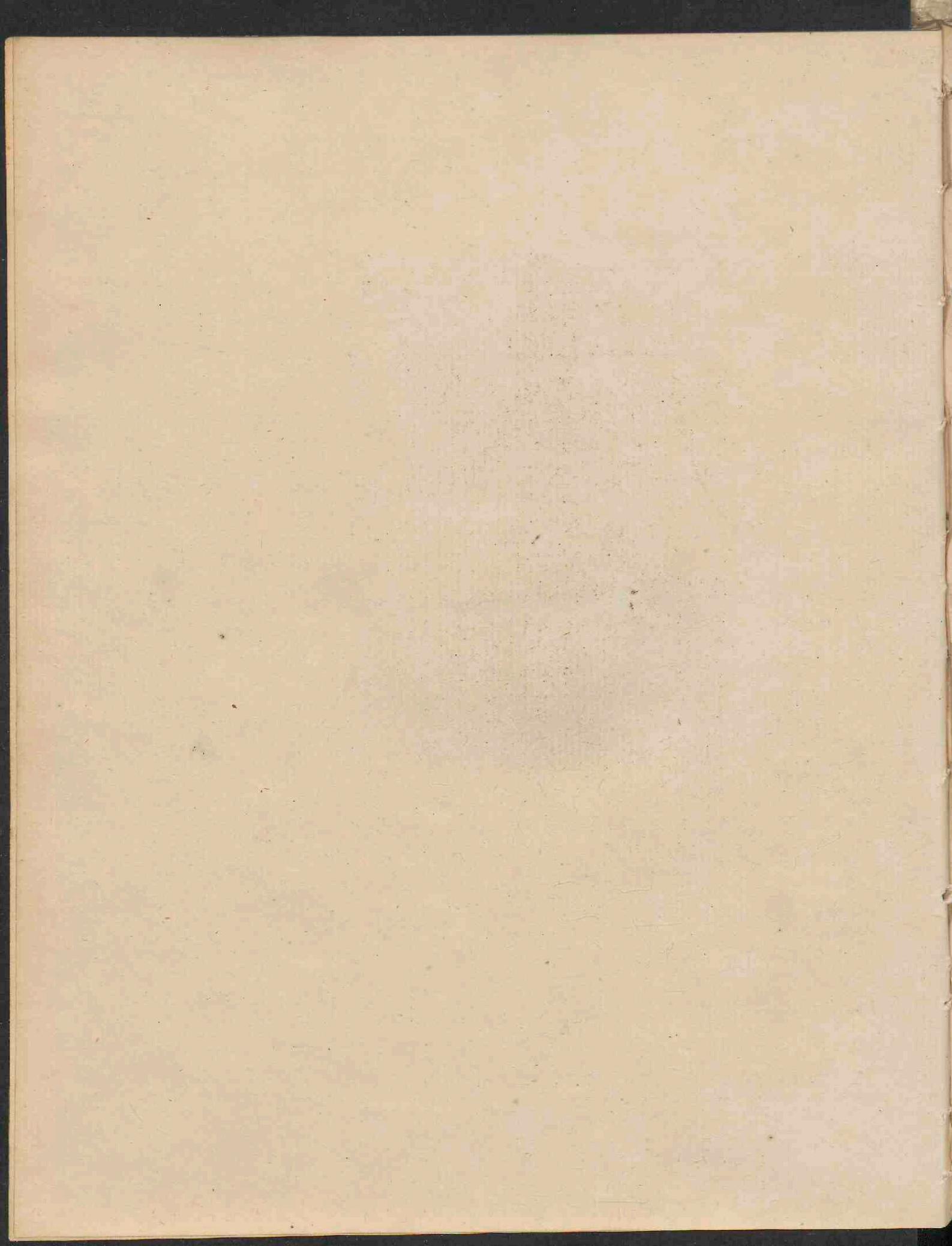
F R. IOA N-
NES ab
AMSTERDA-
MO (vbi natus
& Regulam
S. FRANCISCI
professus fuit)
post tyrociniū
probationis, fu-
rentibus Geu-
siis Amsterda-
mi, cum cete-
ris eiusdem In-
stituti Patri-
bus, cùm priùs
patibulo, velu-
ti malā cruce
digni, addicti
fuissent, ciuita-
te fuit exactus.
Inde se Col-
niam Agrippi-
nam contulit;

inde in Brabantiam reuersus, iam
Diaconatu iniciatus, in viā viginti &
vno vulneribus à Geusiis confectus
fuit: cuius Epitaphium Louanijs in
ambitu Monasterij FF. Minorum
his verbis conceptum visitur: *An-*
no 1579. 6. Aprilis. F. IOANNES
AMSTERODAMENSIS postridie quām
gratiam Spiritus sancti in Diaconatu
acepisset, multis lethalibus vulne-
ribus in viā Diesthēmum versus ab
hereticis Religionis causā peremptus
est.

F R. Ioannes
van Amster-
dā (al vvaer hy is
geboren ende inde
heylige Orden van
S. Franciscus ghe-
profiet) is in't
ouergaen vā Am-
sterdam met de
andere Paters uyt
de Stadt verdre-
uen, naer dat sy
eerstmael schande-
līc ter galgē ver-
vesen vvaeren.
Hy heeft hem van
daer naer Ceulen,
ende voorts naer
Brabandt begeue,
naer dat hy Diakē
ghevijdt vvas,
ende heeft op den
vvegh naer Dieft

vāde Geusen een-en-tvintigh doot-
lycke vvonden ontfanghen. VViens
graf-schrift noch op dē dagh van he-
den tot Louen in't clooster der Min-
der-broederen ghesien vvordt aldus:
Anno 1579. den 6. April. F. Ioannes
van Amsterdam, is 's daeghs naer
dat hy de gratie des heylighs Geests
inde heylige VVijdinghe van het
Diakenschap ontfangen hadde, op
den vvegh van Dieft van de kettters
om't gelooue met veel doodtlijcke
vvonden ghedoode.

X V.

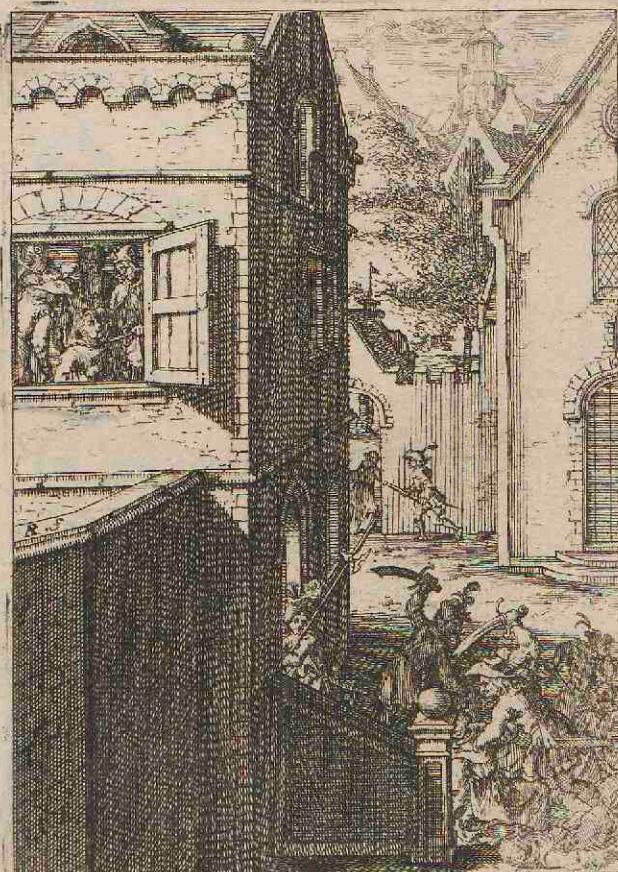
MARTYRIVM V. P. F. IOANNIS GRAY.

Het Martelie van den Eervveer. Pater F. IOANNES GRAY.

VENER. P.
F. IOAN-
NES GRAY,
natione Sco-
tus , ante in-
gressum Or-
dinis Seraphi-
ci Canonicus
Andernacēsis,
haud procul à
Bruxellā, è pa-
triā Religionis
ergo profligat-
us , vt Deo
quietius vaca-
ret, in portum
sancti Franci-
sci appulit.

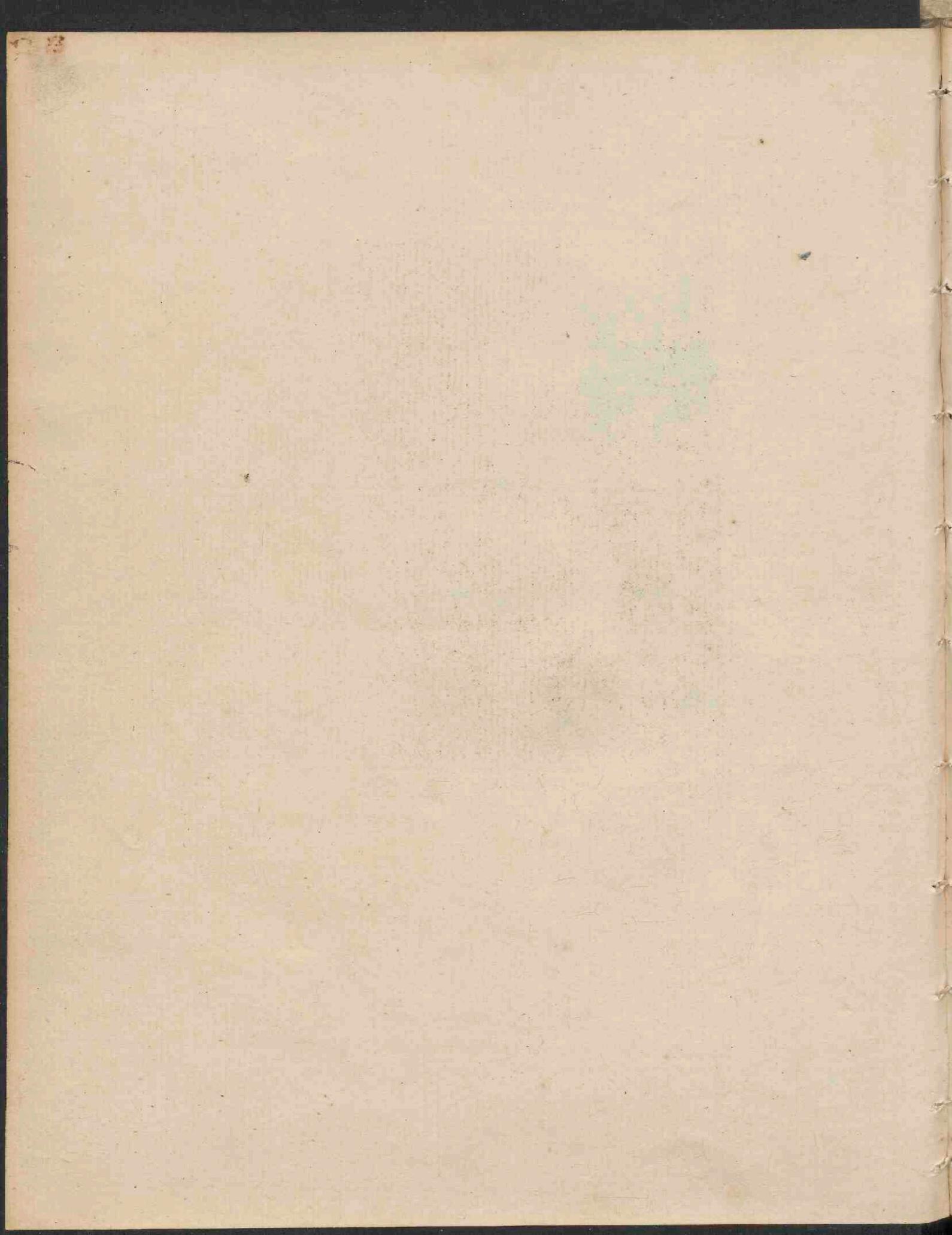
Cūm Geusij
Bruxellæ in
Clerū & Ma-
gistratum se-
ditionem mo-

uentes , omnia cædibus temerarent
& rapinis, fugientibus è Monasterio
nostris F F. P. I O A N N E M solum
in cellulā reperientes, propter vene-
randam canitiem putauerunt esse
Guardianum , pecuniām ab eo po-
scentes. Sed cūm non haberet, isti
sanguinarij vulneribus duobus cæ-
sum in capite , duobus item punctū
in pectore, peremerunt, anno Chri-
sti 1579. die 5. Junij.

DEn Eer-
vveerdigen
P. Frater Ioan-
nes Gray, ghe-
boren in Schot-
landt, was om't
Catholijck ghe-
loof nyt sijn va-
derlant verdre-
uen; vviert eerst
Canonick van
Anderlecht by
Brussel, daer nae
hem begeuende
tot de Seraphi-
fche Religie der
Minderbroeders.
In den grooten
oproer binnen
Brussel hebben
de Geusen Pater
Ioannes alleen
op sijn celle

ghevonden, ende
om sijnen grooten ouderdom Guar-
diaen te vvesen , vvilden gheldt
hebben: 't vvelck als hy niet en had-
de naer sijnen staet, hebben de bloedi-
ghe boosvichten hem tvvee doodt-
lycke vvonden ghevende in't hoofdt,
ende tvvee in't herte, het leuen be-
nomen, in het iaer Christi duysend
vijf-hondert seuentigh neghen, den
5. Junij.

X V I.

MARTYRIVM V. P. F. IOANNIS PVTEANI.

Het Martelie vanden Eervv. P. F. IOANNES PVTEANVS.

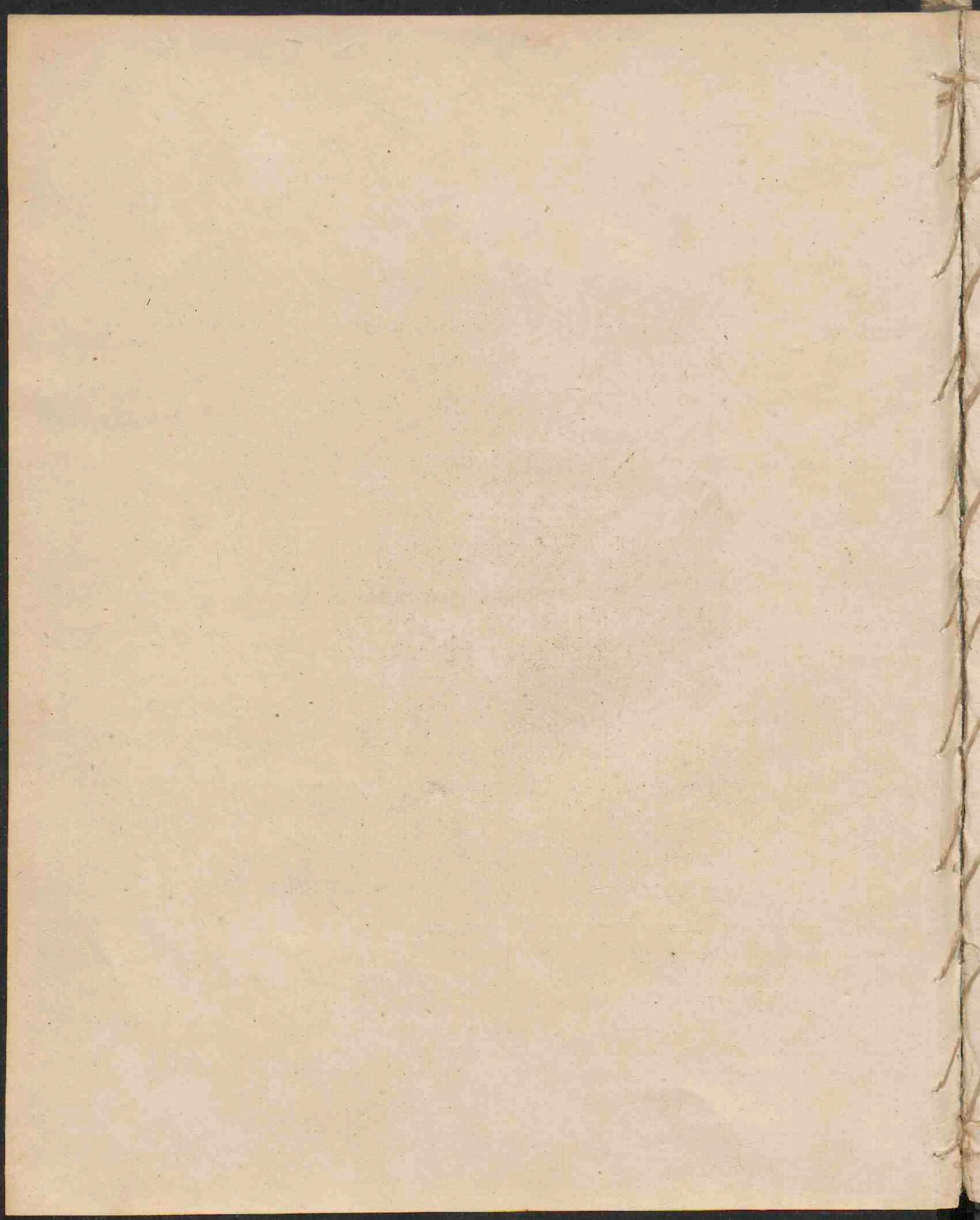
VENER. Pater F. IOANNES Pv- TEANVS , item ex Ordine Minorum Sacerdos , istâ temporum difficultate Louanio Thenas proficiscens , cùm itinera cumcta à Geusis obsiderentur , repertus est in viâ laqueo strangulatus. Demum Louanij in nostro Fratrum Minorū Cœnobio sepultus

est anno millesimo quingentesimo septuagesimo nono , Augusti die tertia. Potuit hic Pater IOANNES cum veritate dicere illud Dauidicum Psalmo centesimo quadragesimo primo , versu quinto : *In viâ hac quâ ambulabâ, absconderunt laqueum mihi . Et rursum illud Psalm. 118. v. 110. Posuerunt peccatores laqueum mihi , & de mandatis tuis non er- rauit.*

DEn Eervv. Pater Fra- ter Ioannes Pu- teanus, ooc Prie- ster der Minder- broeders Orden, reyfende van Louen naer Thie- nen in den seer quaeden perycke- leusen tydt , als alle passagien ende vveghen beset vvarē met Geu- sen ende kettters, heeftmen hem op den vvegh ghe- vonden ver- vvocht ende deerlyck ver- moort; ende is tot Louen in ons

Conuent begrauen, in't iaer duysent vijfhondertseuentig neghen, den derden Augusti. Desen P. Ioannes heeft met de vvaerheydt moghen segghen, dat Dauid seght in sijnen 141. Psalm. vers. 5. In desen vvegh, daer ick in vvandelde , hebben sy my eenen strick gheborgen. Ende vvederom in sijnen 118. Psalm: De sondaers hebbē my eenen strick gestelt, en van uvve geboden en hebbe ick niet gedoolt.

X V I I.

MARTYRIVM V. P. F. MARTINI SVETENS.

Het Martelie vanden Eervv. P. F. MARTINVS SVETENS.

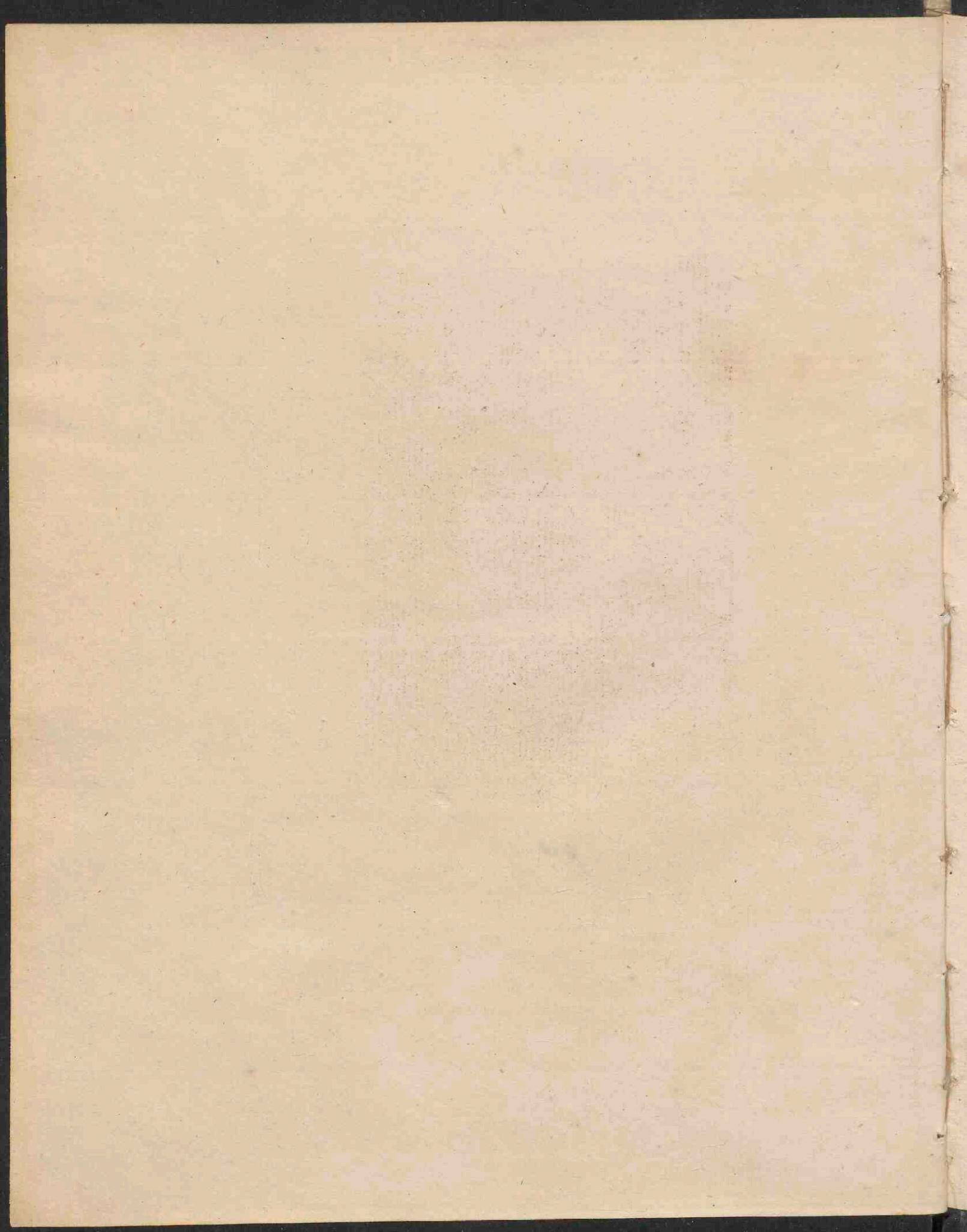
V E N. Pa-
ter Frater
M A R T I N V S
S V E T E N S ,
Sacerdos, Cō-
cionator &
Confessarius,
cūm Geusij
Mechliniam
cepissent , vnā
cūm ceteris
Fratribus ca-
ptus , è ciuitate
fuit expulsus .
Qui Louaniū
cūm peterent,
præ aliis Pater
M A R T I N V S
à Geusis dirè
vexatus , mul-
tisque vulneri-
bus afflictus in-
viâ mortuus est

anno millesimo quingētesimo octo-
gesimo, Aprilis die nonā. Iure cen-
sensus inter Martyres ; quia quod
in illo fuit, & tolerauit , & plura to-
lerare paratus erat. *Cum voluntati*
& confessioni nostræ in carcere &
vinculis accedit moriendi terminus,
consummata Martyris gloria est.
Diuus Cyprianus Epistolā trigesimā
septimā.

D En E.P.F.
Martinus
Suetens , Prie-
ster , Predikant
ende Biecht-va-
der, als de Geu-
sen Mechelē in-
genomen haddē,
is met de andere
Broeders ghe-
vanghen zijnde
nyt de Stade
verdreuen .
Ende als dese
'tsamen nae Lo-
uen reysden ,
is Pater Mar-
tinus bouen alle
de andere van-
de Geusen on-
ghenadightlyck
ghequelt ende
gheslaeghen, soo

dat hy onder vveghen ghestoruen is,
in't iaer duysent vijfhondert tachentig-
h, den 9. April. Met recht magh
hy onder de Martelaers gestelt vvor-
den, mits hy soo veel als in hem vvas,
geleden heeft , zynde bereedt om meer
te lyden. Als by onsen vville ende
belijdenisse comt de doot, soo is de
glorie des Martelaers volbrocht.
Cyprianus Epist. 37.

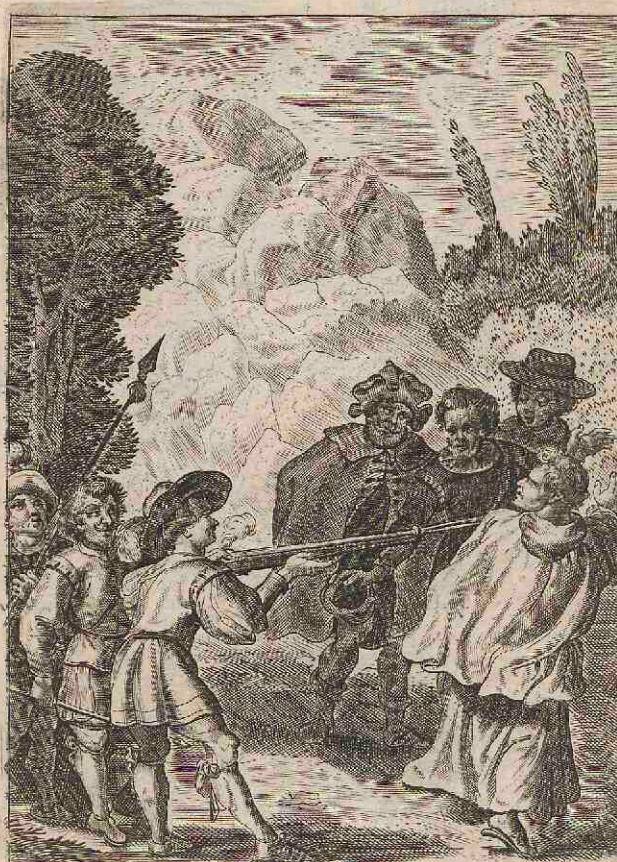
XVIII.

MARTYRIVM V. P. F. ALBERTI A LEYDA.

Het Martelie vanden E. P. F. ALBERTVS VAN LEYDEN.

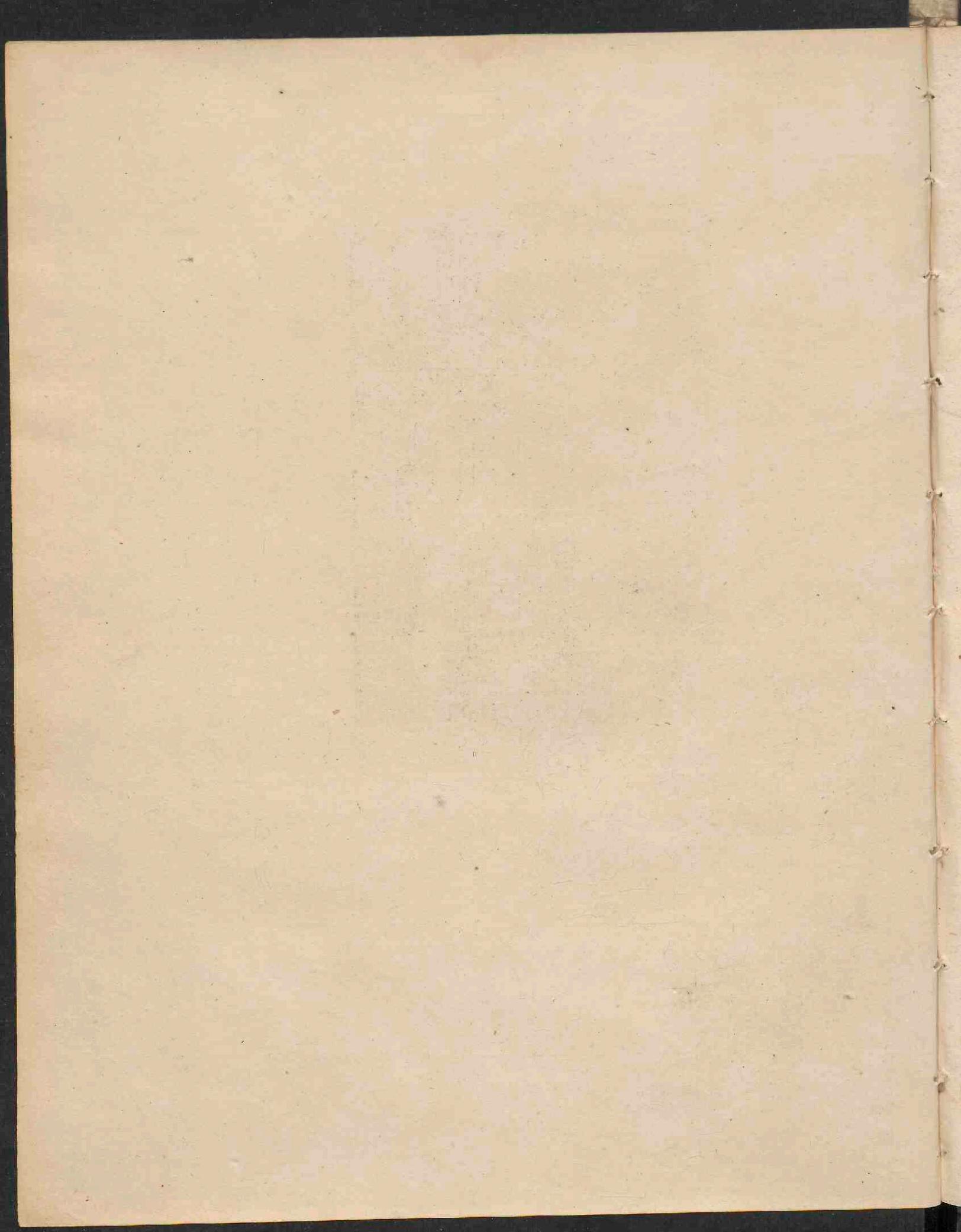
VEN. Pater
Frat. AL-
BERTVS A
LEYDA , in
Hollandiâ na-
tus , Sacerdos
& Conciona-
tor , vir inte-
gertimus, cùm
aliquamdiu
Coloniæ A-
grippinæ, pro-
fligatus ex
Hollandiâ ,
exulasset , tan-
dem reuoca-
tus in Prouinciam, iter Ant-
uerpiâ fa-
ciens Siluam-
ducis , à Geu-
siis interem-
ptus est , aliis

ad terrorem , à quibus isti pecunias
extorquebant. Nam cùm nomina-
tim & ex ordine à captiuis pro libe-
ratione quærerent lytrum , nec ali-
quis quidquam promitteret; Patrem
A L B E R T V M , qui ex professione
se habere pecuniam negabat , reli-
quis ad formidinem exploso tor-
mento necauerunt , anno 1589. aut
sequenti , estque sepultus in pago
Maldert.

DEn Eervv.
Pater Frater
Albertus vā Ley-
den, in Hollandt
ghebornen, Priester
ende Predikant,
een seer deught-
saem man ; als hy
uyt Hollandt ver-
druuen zÿnde ,
voor eenigen tijdt
tot Ceulen hadde
ghevveest in bal-
linghschap, is nae-
derhandt ontbodē
in syne Prouincie
te comen: ende rey-
sende van Ant-
uerpen naer
's Hertogenb sh,
is op den vvegh
vande Geusen ge-
doodt ghevveest

anderen tot eenen schrick , van de
vvelcke sy gheldt begheerden. Want
als sy van de ghevanghene rantsoen
versochten, ende niemandt yet beloof-
de; soo hebben sy P. Albertum , die
naer den eysch van syne profesie
seyde gheen gheldt te hebben , om den
anderen meer vreefe aen te iaeghen,
met een roer door-schoten, in't iaer
1589. oft't iaer daer naer, ende is be-
grauë in een dorp genoemt Maldert.

X I X.

MARTYRIVM V. P. F. THOMÆ A BERINGHEN.

Het Martelie vanden Eerw. P. F. THOMAS VAN BERINGHEN.

VENER.
Pater F.
THOMAS
A BERIN-
GHEN, Sa-
cerdos, vir
columbinâ
simplicitate,
cum anno
salutis nostræ
millesimo
quingentesi-
mo nonage-
simo primo,
die 27. Aug.
Geusij The-
nas oppi-
dum Braban-
tiæ diripe-
rent sex die-
bus cōtinuis,
inuolantes in
Monasterium

Fratrum Minorum; cum aliis non nullis captus fuit. Post quæstiones cum pecuniam à paupertatis Euangelicæ professore non possent emulgere, deorsum capite in puteum deiectum submerserūt. Ad hunc martyrij modum sic pulchrè canit Prudentius, inquiens :

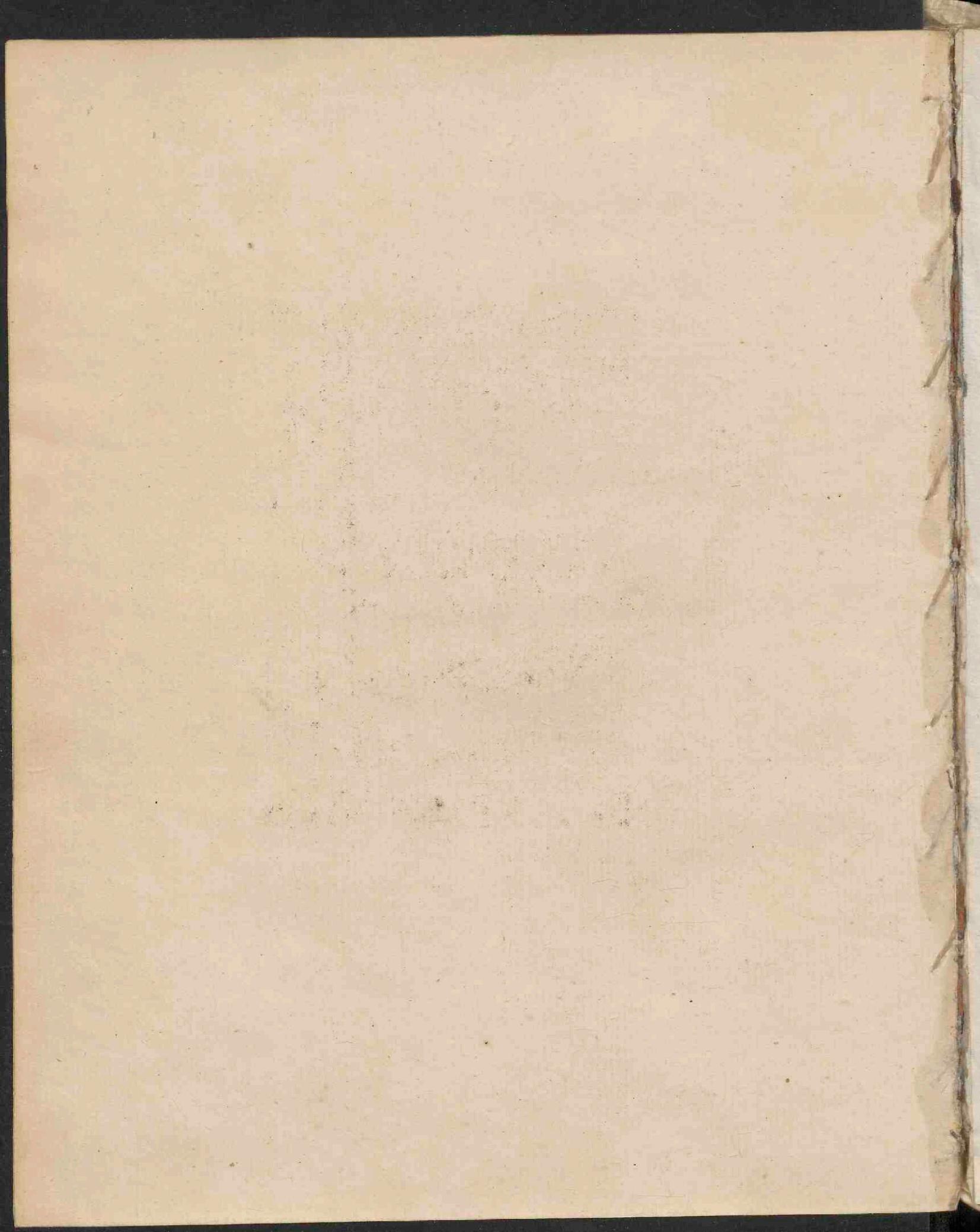
*Nil refert vitreo æquore,
An de flumine sanguinis
Tingat passio Martyrem:
Acquæ gloria prouenit
Fluctu quolibet vuida.*

DEn Eer-
vveer. P.
F. Thomas
van Beringen,
Priester, een man
van groter
onnooselheydt,
als in het iaer
onser saligh-
heydt 1591.
de 27. Augusti,
de Geusen Thie-
nen, een Stadt
in Brabant,
ses dagen lanck
ghedurighlyck
plunderde, met
groot ghevveld
het clooster
der Minder-
broederē in-ne-
mende, is met
sommighe

andere ghevanghen. Ende naer straffe
ondersoeckinghe, als sy van hem, die
de Euangelische armoede beloofst had-
de, gheen gheldt en hebben connen
becomen, hebben sy hem met 't hoofd
neder-vaerts in eenē put verdron-
ken. Van dese maniere van martelie
spreckt aldus cierlijck Prudentius,
segghende :

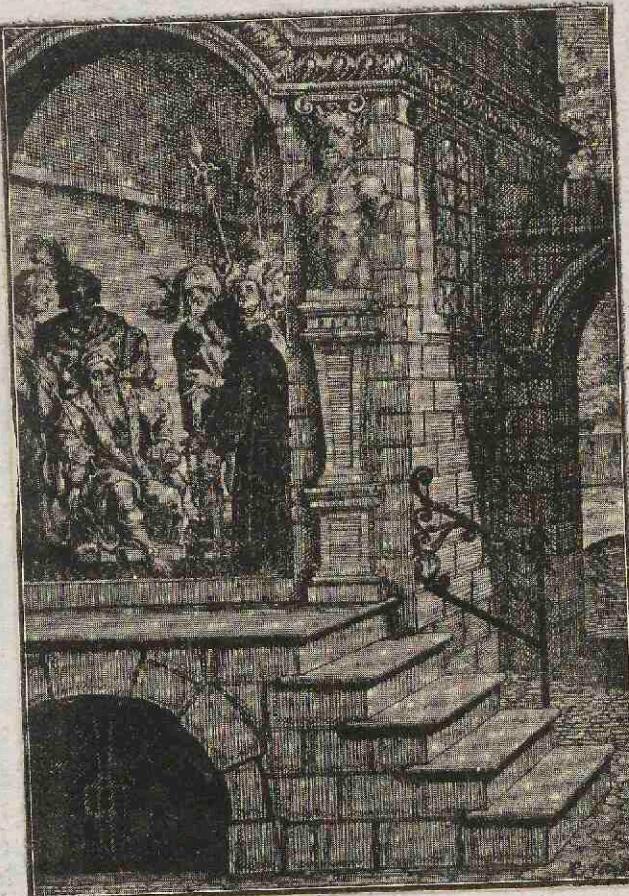
Oft een Martelaer door lijden
VVordt gedoopt, tot sijn profijt,
Oft met vwater, t'allen tijden,
Hy in glori' hem verblijt.

NOVVM GENVS VICTORIAE
F. IOACHIMI DELFII, LAICI.

EEN NIEUVE VVONDERLIICKE VICTORIE
van F. IOACHIM VAN DELFT, Leke-broeder.

NON pos-
sum cō-
mittere, quin
etiam posterr-
tati tradam
nouum genus
victoriae, quā
triumphavit
hereticos vir-
simplex & re-
ctus, Frater
IOACHIM
DELFENSIS
Laicus octoge-
narius, multis
virtutibus cla-
rus. Hic cum
aliis Fratribus
nostris Am-
sterdam opro-
figatus, Del-
phos se contu-

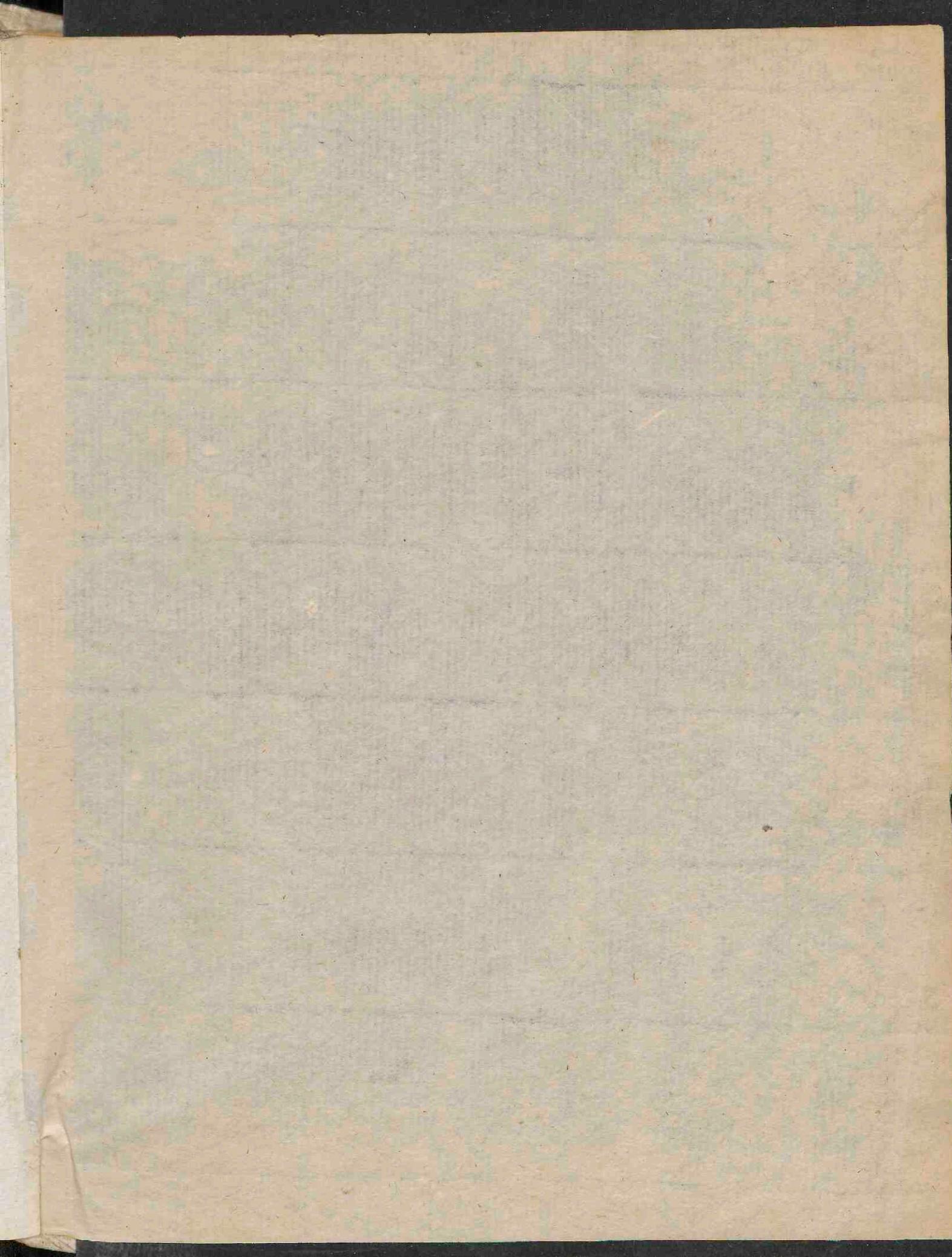
Syne anderē Medo-brooders van Am-
retici iuramentum imprimum dicitur. Amsterdam verdrueen zijn de hooft hē tot
præscripserunt Catholicis quod dicitur. Delft begheven, alwaar hy geboren
præstaret F. IOACHIM quib[us] citar[us] was. Maer alhier hebbē de godt Loos
tur ad publicū concessum senatus. ketters van de Catholischen concon-
tum godde licken eelt versocht. Om de-
gen te doen is B. IOACHIM oock voor
den Magistraat onboden. Hem vvoerd de forme des selfs voor ghelezen,
hy

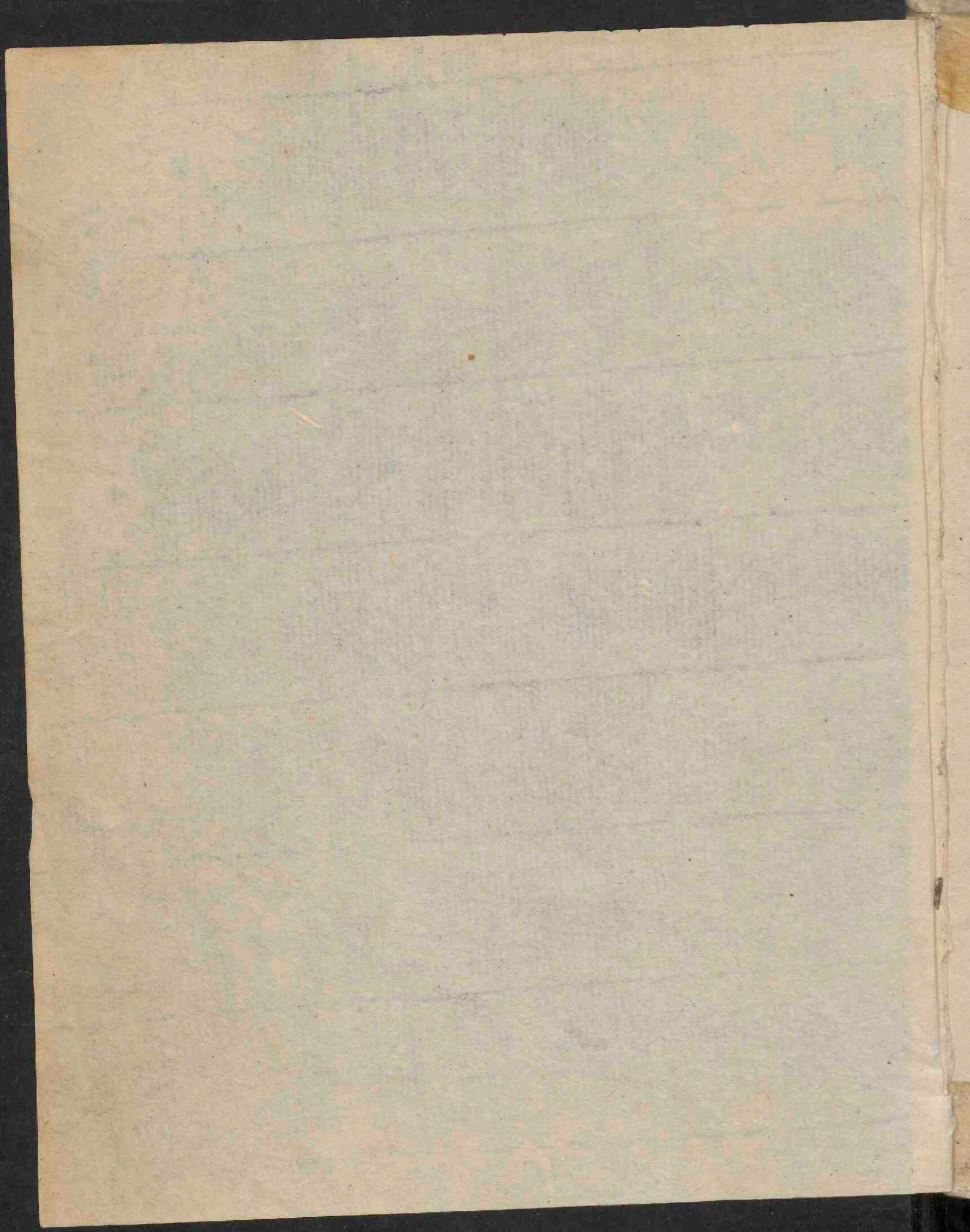
Ich en han al-
hiergeen bins
achterlaten on-
sen naer come-
lingen ter ewig
vijger memorie
kennelycktemar-
ken denieuve
ende vonder-
lijcke victories,
met de vvelke
ouer de ketters
ghetriumphert
heeft dien op-
rechten ende
eenvoudigē man
F. IOACHIM van
Delft, Leke-
broeder van do-
iaeren met veel
deugdē den ver-
ciert. Desemet

K92866E

.xx.

1802. 21 / 1803. 01
1803. 01 / 1803. 02
1803. 02 / 1803. 03
1803. 03 / 1803. 04

93

